

PRGazeen 42

Vážený pane doktore Klausí !

Proč Vám píši ?

Jsem velmi smuten ze skutečnosti ,jak špatná je morálka velké části naší společnosti,zejména naší mládeže. Nebudu rozvádět v čem-to je známo všem slušným občanům.Velká část rodičů se po stránce výchovné o děti nestará z různých důvodů, hlavně z nezájmu .Naopak jim škodí dáváním vysokého kapesného, (ale nekontrolují jak je utrácení),jak tráví volný čas a nechávají u televize dlouho do noci a t d.).A tak se musí o výchovu dětí starat škola, ale tak vzorných, jako je ta Vaše,je málo.

Dovolte mi,abych se představil Jsem MUDR František Picek sen.,(mám syna téhož jména i titulu).Narodil jsem se 13 dubna 1912 v Praze,jako desáté dítě chudé rodiny ,žili jsme v chudobě a za války i v bídě.Chodil jsem s hrnečkem pro polévku a krajíček chleba,chodil jsem v botách a šatech po starších sourozencích atd.-V sextě jsem velmi těžce onemocněl a ležel jsem 3 měsíce v nemocnici.Tam jsem poznal péči lékařů a sester i starost sourozenců o mne. Proto jsem se rozhodl vystudovat medicínu s životním kredem „jak krásné je pomáhat člověku !Byl jsem výborným studentem a mnohonásobným reprezentantem ČSR v odbíjené a zejména v košíkové (olympiáda v Berlíně 1936).

Byl jsem sokolík,skautík ,vůdcem v letním táboře YMCA Na Sázavě(200chlapců). Působil jsem jako státní obvodní,železniční, ústavní v polepšovně v Opatovicích /Labem(220 chovanců 15 až 19 let),praktický a závodní lékař v chemické továrně v Rybitví u Pardubic.V době nedostatku lékařů (odchod do důchodu,zavření vysokých škol) jsem se staral o pacienty devíti obcí (13000 obyvatel),měl jsem přes 100 pacientů denně.Za 66 let lékařské činnosti jsem ošetřil přes 100.000 pacientů (opětovaně).Zastával jsem řadu lékařských funkcí,(hlavní odborník MZ,primář lázní a ředitel rehabilitačního ústavů).Byl jsem 2krát starostou města Lázně Bohdaneč.Mám vyznamenání II.odboje za revoluční činnost a j. Léčil jsem řadu známých osobností-exprezidenta Svobodu a jeho rodinu,Wericha, básníka Seiferta. a j.Nahlédl jsem do mnoha set rodin(jako rodinný lékař),poznal jsem jejich problémy i s dětmi.

Nechci se tím chlubit,říkám to jen proto,že o lidech a jejich dětech dost vím..

Jsem přesvědčen o výši Vašich pedagogických vědomostí a schopnostech.Proto se obávám,že moje další slova budou jen nošením dříví do lesa či sov do Athén.Ale znám latinské Exempla trahunt a vím z praxe,jak příklady táhnou.

Proto si dovoluji dát k úvaze návrh na zřízení Odznaku příkladného žáka(studenta).Nejde o komunistického „vzorného úderníka“,ale o podporu snaživosti být dobrým žákem a člověkem..Příkladný žák by byl posuzován podle těchto kritérií:1)chování 1,2)prospěch aspoň dobrý,3)vztah k spolužákům(nehádat se,pomáhat slabším a pod-) 4).

Všestrannost,vhodné využití volného času-rozumný sport,zájmové kroužky,zájem o literaturu a dobrou hudbu(i aktivní).5),čistota,nekouřit,nepít alkohol, drogy ,otužování .6)respektovat stáří a pomáhat méně schopným-návštěvy,drobné pomoci,nákupy a j.7).respekt a chování k učitelům8).chování k druhému pohlaví“ (chovej se ke každé dívce tak,jak by sis přál,aby se tvůj přítel choval k tvé sestře)9).způsob vyjadřování,zásoby slov,čistá čeština .žádné fráze10).skromnost v oblékání, účesu,nenápadnost,gentlemanské chování,11). čistá čeština .žádné fráze,studium cizích jazyků.

PORGAZEEN 42

časopis vydávaný studenty
Prvního obnoveného
reálného gymnázia

Redakce

Jakub Teplý
Matouš Turek
Matěj Strnad
Joachim Veselý
Radek Hlaváček
Adam Pospíšil
Hynek Trojánek

Ilustrace

Tereza Ehrenbergerová

Titulní strana

šmírák

Jazyková úprava & korekce

Matouš Turek & Martin Valášek

**Grafická úprava & sazba
a jiná práce s děbelskými stroji**

Jakub Teplý

Adresa & ý-mejl redakce

PORGazeen, PORG
Lindnerova 3, 180 00 Praha 8
porgazeen@gmail.com

Cena 20 Kč

PORGazeen 42 vyšel 15. května 2006
v nákladu 200 výtisků

Tisk

JK Kopírování – www.kopirovani.cz

Vaše autorské příspěvky velmi
uvítáme, můžete je předat

- a) osobně redakci
- b) viz adresa a ý-mejl

Toto číslo,
stejně jako celý letošní ročník vychází
stále díky významné a velkorysé
finanční podpoře Eduarda Huliciuse,
bývalého studenta PORGu
v letech 1992–2000.

Úvodník

Před nějakou dobou se již začal poslední trimestr a my vidíme, že sice vytoužená tři čísla do roka nezvládneme, ale dvě prozatím budou stačit. Nechceme si dávat nespílitelné závazky, ale kdyby to takhle šlo dál, bude to jediné krásné. Podařila se nám mimo jiné zajímavá kompilace současné literární scény – který školní časopis se může pochlubit Haklem, Wernischem a bří Formany? Pro chlapce s prozaičtějšími zájmy tu máme reportáž ještě vonící salámy, kýtami a vepřovým kolenem. Dost již totiž bylo gymnázií a všemožných rádobý intelektuálních ústavů, řekli jsme si totiž a vydali se na řeznickou průmyslovku. Naopak dívky, ale nejen je, by mohla zaujmout realita školní kuchyně Na Korábě tak, jak ji vidí legenda tamního stravovacího zařízení – paní hospodářka. Vše samozřejmě rámuje povinná dávka glos, básniček a povídek. Samotné nás překvapilo, jak relativně hladce se tentokrát vše seběhlo dohromady (dokonce i zahraniční dopisovatel ze Spojených států se ozval). Nezbývá než těm několika autorům tohoto čísla poděkovat a nakonec se obrátit na samotné čtenáře – nezůstávejte čtenáři, spoluvytvářejte si svůj školní časopis, pište do něj, nebo o něm alespoň mluvíte. Potřebujeme interakci, nechceme dělat Porgazeen sami pro sebe, děláme ho pro vás všechny. Ale to už asi znáte...

P. S. Příliš se neudivujte nad obálkou, číslice 42 a i celý literární obsah nám vnukly nápad zahrnout tentokrát ilustrace či fotografie, a tak se snažíme upoutat pozornost vašich očí jiným způsobem. Nejde o porušení listovního tajemství, otiskujeme jen šmírák, který poletoval po škole, a zodpovědnosti se hrdě zbavujeme ☺

Matěj Strnad

Obsah

Úvodník (Matěj Strnad)	2
Stalo se... (I, VIII)	3
The Worst Toilet in Libeň (Matouš Turek)	3
Karel (Matěj Čuchna)	4
Ples ve spolupráci se školou (Tereza Kryšpínová)	5
Nový maturitní ples... (Adam Pospíšil)	7
Čajové okénko do sklepa (Hratýl)	7
„Každý druhý bez karty“ (Matěj Strnad)	8
Střední průmyslová škola technologie masa (MS, MT, JV)	10
Zprávy ze Žižkova — Emil Hakl (Hynek Trojánek)	14
Anketa (MS, MT)	16
Madrid a Valencie (Jitka Rudolfová)	18
Ústav mateřství (Zuzana Burianová)	21
Wikipedie (Janek Vančura)	22
Annaberg (Matěj Strnad)	23
Perly svini(m) (JJ, 08)	24
Léto v zimě (Aleš Roleček)	24
Sympatičtí atentáčníci (Jana Luhanvá)	25
Laundromat (Martin Dražan)	26
The Eagle and the Child (Joachim Veselý)	27
Poetické oénko (Fritz)	27
The Eagle and the Child (Matouš Turek)	28
Žabí olympiáda (Matouš Glanc)	29
Deutsche Seite	29
Překladačská soutěž (Jana Šlajchrtová)	30
Komiks	31

Stalo se...

Celou školu potichu postihlo šílenství plesu. Všichni už se zkrátka definitivně pomátli z věčných dilemat ve stylu „S kým?“, „Když?“, „Co si mám vzít na sebe?“ a „Proč se na to prostě nevykašlat?“ a všeobecných provolání typu „Děláte si srandu, já vůbec neumím tančit!“ a tak dále, až se na to téměř vykašlali, jen my primáni marně hledáme někoho, kdo by nám mohl sakra vysvětlit, o co jde. * Ubohý neznámý kávovar z čajovny již nejspíše znovu není kávovarem ulice, nebo Čuvunští rezignovali, neboť vyhláška byla sundána z nástěnky. * S napětím očekáváme, ve kterých novinách se po čtvrtku zase uvidíme. * Vzhledem k tomu, že většina známých, kteří jsou nezasvěcení neporgáni, musela přežívat pololetní vysvědčení, můžeme děkovat, že nás to minulo, a zároveň hubovat, proč se po těchto nezaslouženě zasloužených pololetních prázdninách tak špatně vstává. * Počasí je odporné, mokro-blemcavo- kluzko-špinavo-sněžné. * Všichni se těší na jarní prázdniny, a profesori nás proto shledávají zasněně nepozorné, což je nejspíše irituje, protože používají prevenci v podobě testů, zkoušení atp.

Primáni

Je rok 2006. Na Silvestra se u O.L. na chatě vypilo 380 piv a 25 litrů tvrdého. Oktáva psala (a napsala) maturitní připouštěcí test z českého jazyka.

Byla olympiáda. Naše výprava si odvezla nejvíce medailí ze všech zimních her, kterých se kdy v historii samostatného státu účastnila. Hurá, hurá, hurá. Děti v Africe ovšem stále pláčou. Slovenská výprava získala první medaili ze zimních her od rozdělení federace. Ať si z toho nič nerobí, mají krajší přírodu.

Filip Dominec založil protimicrosoftí web. Ne všechna tajemství ipsace byla dosud odhalena.

Na maturitní ples přišlo 461 lidí. Melissa si tam ode mě bez dovolení půjčila cigáro. J.B. tancoval s J.R. Nejlépe to ale na parketu šlo D.T., který také sklidil největší ovace při poděkování profesorům.

Na afterparty se nejvíce provařila diskantka. T.H. měl na sobě růžový triko a na krku kříž vysázený diamanty. J.V. cestou domů zvracel a přišel o mobil a peníze. Průměrný student oktávy má na svém kontě 7,04 trestných bodů. Aleš Březina dumá na dně. Do maturity zbývá 66 dní.

Kdo s kým: OS + MK, AŠ + ŠK, NČ se líbí ZB, ale hrozně se stydí, EP + VM, JJ + MH, ZM + RD.

Nesmrtelní

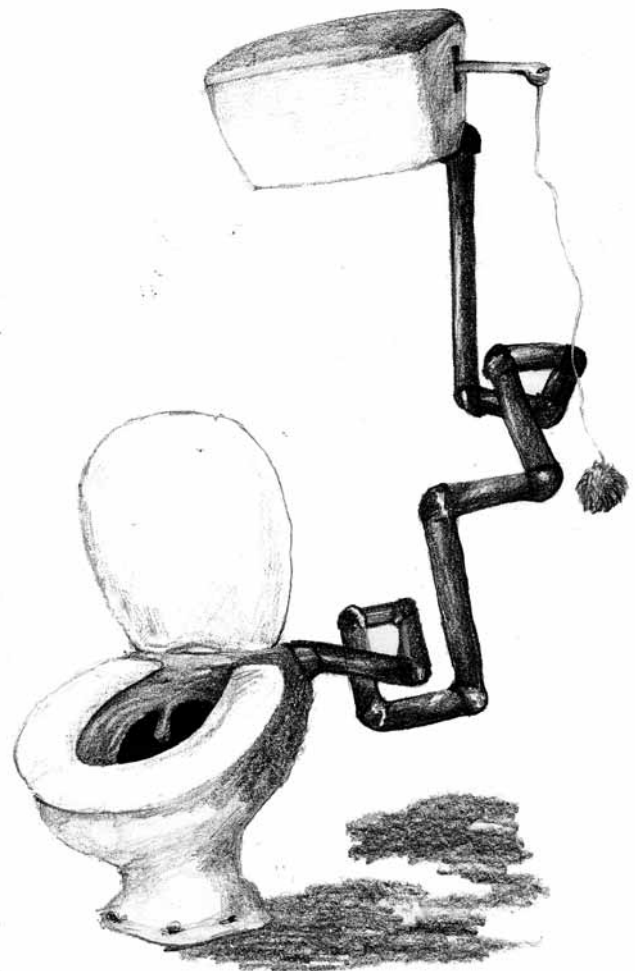
The Worst Toilet in Libeň

Can someone possibly answer the question of "What the heck goes on in the boy's toilets?" I believe there must be somebody able to answer, unless the utter mayhem is done by itself. I am all for fun. I myself need diversion and can appreciate a good one a lot. I even remember something really amusing in the toilets – "Zeť nářků". Although it was offensive, it was still entertaining and it had an idea. But what happens at the same place now, is a toilet-bowlful of mere destruction. Not only the toilet paper is drenched and thrown all over the place, including the ceiling, but the urinals and bowls themselves are blocked, primarily again by the paper but also by some substance of unknown origin.

Yet there were recent attempts of creation as well. The little essay on the rottenness of the Czech system of "autoškola" on one of the doors was humorous, informative and fresh. Along with the mentioned values, it had an autograph, date and a polite request not to be erased. Which was a request seeming too hard to fulfill.

Unfortunately neither seems to be left by the Demolition Man, last the politeness, least the autograph. What does this anonymous entertainer fear if he finds his havoc so funny? Or does he not? And what purpose does he do it for then? Does he dislike the act of defecation so much that he wants all students to be deprived of it? Does he want all three doors to the seats closed permanently? Does the current number of one suffice him not? Has he ever heard of terrorism? And does he consider himself a villain or a hero? Does he consider anything? The importance of emptying oneself? The importance of being earnest? Jan Tleskač?

Matouš Turek

Karel

Čo bolo, to bolo...

Je to už nějaký měsíc, co jsme poprvé vkročili do restaurace U Karla IV. po její dlouhou trvající rekonstrukci. Tento podnik, tyčící se uprostřed nuzného prázdná nad tramvajovou zastávkou U kříže jako maják navádějící zbloudilce do přístavu (a to doslova, jelikož tam dlouho visel plakát Tuzemáku s heslem ‚Tady vždycky kotvila pravá česká flotila‘), byl nevídanou oázou klidu a míru, kam si mohl tehdejší septimán odskočit z hektického dění ve škole a nad sklenicí piv... sodovky si odpočinout nebo se najíst. Starý Karel byl úžasný a splňoval přísné parametry termínu ‚klasická hospoda – velký, sympaticky ošuntělý, ale kouzlo skýtající sál (kdo nechtěl sedět tam, mohl si zalézt do alkovny, které jsme říkali Kobka, protože tam byl chládek, přitímí, šipky a fotbálek), obrovská tabule na zdi, na kterou se zapisovaly hotovky na příslušný den + ‚dnes kozy‘ (chytrému napověz), pohodlný, ač jednoduchý dřevěný nábytek. Točili (a stále točí) výborné Krušovice a vařili zkrátka úžasně. Vyzdvihnout musím tamní polévky (nikdy jsem tam nejedl žádnou, která by mi nechutnala, a to tam prosím pěkně jím skoro každý školní den!) a dvě naprosto klasická jídla, která vás nemohla zklamat – vepřové výpečky, nádherně tučné, s obrovskou porcí zelí a knedlíků, a potom knedlíky s vejci, které vám udělali, kdykoliv jste si vzpomněli, a přinesli vám tři sta gramů úžasné směsi knedlíků, vajec, slaniny a cibule s dvěma kyselými okurkami a kopečkem nakládaného zelí k tomu. Celá ta sranda stála 65,- Kč a spolehlivě se z toho najedli dva lidé (i já se svou schopností Žrát jsem po této porci míval celkem dost) a místní vám to s radostí rozdělili na dva talíře, přičemž to i tak vypadalo jako úctyhodná porce jídla. Dnes knedlíky stojí o čtyři koruny více, je jich stejně, taktéž chutnají stejně a za to díky!

Obsluhu zajišťovala čtveřice chlapíků. Šéfcí nás už dobře znali a my je. A s výjimkou snad jednoho z nich, pro kterého byl kdokoliv mužského pohlaví obtížným hmyzem a naopak jakákoliv slečna potěšením („Jéžiš, já nemám tolik peněz! Můžu vám ty cigára zaplatit zítra?“ „Není třeba, slečno.“), s nimi byla radost mlu-

vit a nechat si od nich přinášet piva a jídla. Bohužel, rekonstrukcí zmizeli v nenávratnu a s nimi i ‚slepičí ovulace‘ (míchaná vejce se slaninou), ‚vývar z vocasů‘ a další kouzelné názvy... Bohužel.

Změna je život

Nu, vstoupit do Karla poté, co několik měsíců chodíte okolo a nahlížíte do oken, co se tam děje (nikdy vlastně nebylo nic vidět), jezdíte kolem tramvajů a vůbec ho máte denně na očích, to byla dost posvátná chvíle. Bohužel, kouzlo okamžiku bylo porušeno, hned jak jsem vstoupil. Počáteční šok byl opravdu obrovský a do očí mi vyhrkly sl... dobrá, nebudu přehánět, ale každopádně to byla v prvních chvílích hrůza. Z klasického výčepu se stal hnusný výčep, celý moderní, načančaný a zcela bez kouzla. Kouzlo postrádal i hlavní sál, kde nezůstal na kameni kámen, zdi získaly podivný světlý odstín, ze stropu vyrašily odporne napodobeniny kovových lamp, nábytek se stal modernějším, a proto ošklivějším, a na zdech vyrostly plakáty s reklamami na kávu (!!!). Kouzlo ztratil i Hajzl (promiňte, ale to nejde říct jinak), z kterého udělali čistý a nudný záchod (předtím se tam dala zažít jistá dobrodružství včetně ‚skoku přes louži

žluté vody, která vytéká tááámhle z toho, a odtok je ucaný tááámhle tím‘). Z naší milované Kobčičky se staly dámské toalety a sklad. Sálu jsem v té době říkal ‚tělocvična‘ a celému podniku ‚přiteplená pizzerie‘. V porovnání se starým Karlem to byl děs a běs, nová obsluha byla ze začátku taky příšerná (než nějak pochopili, že oni jsou tu teprve první týden a my už druhý rok...) a vůbec... pamatuji si, že první dny se tam od nás moc lidí neobjevovalo. Až později jsme si zvykli a teď, téměř po půl roce, je možno i mnoho věcí z nového Karla vyzdvihnout.

Tým ‚U Karla IV.‘ vám přeje dobrou chuť!

Jsou tam čtyři střídající se obslužné osoby z nichž tři stojí za řeč (ten čtvrtý se tam neobjevuje tak často). Ještě než se o nich zmíním podrobněji, musím podotknout, že sbor kuchařů asi zůstal stejný jako před rekonstrukcí, protože jestli si tam opravdu nejde na něco stěžovat, tak je to přinejmenším jídlo. Stále stejná kvalita i kvantita, jen lehce dražší.

Inu, pokrok...

První osobou, kterou zmíním, je **Solárko**. Náladově nevyzpytatelná jako horské počasí – občas září jako slunce, jehož umělou obdobou se očividně velice často nechává ozařovat, někdy je zachmuřená a protivná jako vosa. Záplava dlouhých platinových vlasů jí spadá pod ramena na černý svetr obepínající bujně křivky, na ladných bocích se jí pohupuje široký pás s kasírtaškou a zásobou propisovaček a štíhlý pas zvýrazňuje pevně uvázaná zástěra, vzadu se rozvírající akorát aby odhalila rozkošný zadeček napasovaný do těsných černých kalhot. Nu, řečeno hláškou Zasloužilého Pivaře™ Ondřeje Lejka – „Stála by za hřích.“ Dříve se chovala dost nevybíravě a nepřijemně, ale ty doby už pominuly a nyní s ní k radosti obou stran máme přátelské vztahy.

Další členy karlovské posádky už nebudu popisovat tak úchylně, protože se jedná o muže. Prvním z nich je **Slepička**, jak jsem si roztomile pojmenoval pana vrchního, který ve svých brýlích, s bradkou a vůbec

opravdu trochu připomíná tohoto opeřence. Slepíčka je sympatický, milý, klidný a vyrovnaný, neumí moc počítat, a člověk mu proto občas musí poradit, kolik je osmnáctkrát tolik a tolik. Moc mě toho nenapadá, co bych o něm řekl, a tak půjdu dále. Dám vám ale předtím jednu dobrou radu – dávejte-li si jakoukoliv polévku (za 19,- a je jí *hodně* a je *dobrá*) a sníte k ní hodně pečiva (vždy dostanete ošatku s makovou bulkou, rohlíkem a spoustou chleba), dbejte na to, abyste platili u kohokoliv, ale ne u Slepíčky. Ten vám totiž bez mrknutí oka napaří dvě koruny za půl krajíce chleba a nechtějte vědět, kolik chce za bulku. Oproti tomu třeba Solárku je počet snědeného pečiva srdečně ukradený a polévka je u ní za devatenáct, i kdybyste k ní snědli celý bochník.

Poslední z této trojice je **Mladej**. Těžko říct, kolik mu je, ale o moc víc než nám to nebude. Delší vlasy v culíku a konstantní škleb na tváři. Čím víc lidí si objednáva,

tím je nervóznější a nasr*nější. A když si něco doobjednáte až po ostatních – klasický příklad je, když Mladej příběhne s podnosem püllitrů a vy se nesměle přiznáte, že byste si také dali (předtím se pochopitelně třikrát ptal, kdo co chce) – tak máte pocit, že na vás skočí. Velikou smůlu na Mladýho má Jakub Klein – ve zmíněné situaci byl už několikrát tím doobjednávajícím a navíc nějakým záhadným způsobem působí jeho dotazy na Mladýho jako červená na býka („Ehm, máte jídelní lístek?“ „Ne!“). Nicméně i Mladej je svým způsobem sympatický a jde s ním dát řeč.

Ve srovnání s předchozími šéfy tato sestava samozřejmě neobstojí, ale nepochybně dělá nového Karla příjemnějším místem, než by mohl být, a nutno si říkat, že to taky mohlo všechno být mnohem horší...

Abych shrnul to ostatní kromě interiéru, jídla, piva a obsluhy – dělají výbornou

kávu, ať už turka nebo presso nebo cokoliv jiného, vše do milých bílých hrníčků se srdíčky. A víc k tomu nepovím, protože víc nevím, nic dalšího si nedávám.

Se starým Karlem bylo spjato mnoho vzpomínek a událostí, s novým už je to podobné. Tady jsme slavili úspěšné napsání připouštěcího testu, tady jsme relaxovali po tom a po tamtom, tady denně obědváme, tady jsme viděli vítězství Kačky Neumannové, tady jsme fandili při utkání hokejistů o bronz... stačí pár měsíců a to místo prostě musíte mít rádi, ať to tam vypadá, jak to vypadá...

Tož a na závěr jedna malá prosba – až odmaturojeme a zmizíme, lezte si tam, jak chcete, ale do té doby je to naše! Tak to prosím respektujte...

Matěj Čuchna

Ples ve spolupráci se školou

Dne 3. března 2006 se v divadle Archa uskutečnil maturitní ples oktávy 06. Byl to první ples, který si nepořádali sami oktáváni, ale na jehož organizaci se podílel i PORG, což se na jeho vzniku trochu projeví. Následující kalendárium o zrodu našeho plesu vám přiblíží, jak to všechno bylo.

leden – únor 2005

Vyrážíme na třídní výlet. Kromě lyžování a návštěv Šnekolendu nám na obvyklé schůzce, pořádané za účelem zjistit, kolik lidí se vrátilo ze sjezdovky, pp Příbík (rozuměj pan profesor, podle gusta klidně i přírodní památka – viz encyklopedie Diderot) sděluje, že ačkoli to tak vůbec nevypadá, blíží se maturita a s ní i maturitní ples.

Sice nám přijde, že se blíží hodně pomalu, ale pouštíme se do diskuze. Shodujeme se, že ples oktávy 05, který právě proběhl, nebyl právě nejšťastněji zorganizovaný a že bychom chtěli mít první půlku plesu trochu klidnější, než tomu bylo dosud zvykem. Odjíždíme spokojeni, že jsme se tak pěkně shodli a že to teď nějakou dobu nemusíme řešit.

březen – duben 2005

Po dlouhé době k nám na třídnickou hodinu zavítal př Klaus (rozuměj pan

ředitel, alternativu nechtě si vymyslí každý sám), aby nám vysvětlil, jak na problematiku maturitního plesu nahlíží škola. Dovídáme se, že je velký rozdíl mezi maturitním plesem oktávy a maturitním plesem oktávy PORGu.

Abychom nebyli jen opuštěná oktáva bez PORGu, je nutno schválit návrh školy na jeho organizaci. Ten vypadá tak, že z našeho plesu se stane jakási „akciová akce“: (budoucí) oktáváni, kteří přispějí do rozpočtu danou částkou, se stávají akcionáři, dalším akcionářem je škola, která do rozpočtu dodá právě tolik peněz, kolik všichni akcionáři z oktávy. Případný zisk z plesu se rozdělí poměrem 2:1 ve prospěch oktávánů. Aby škola nebyla jenom sponzorem, bude mít dva z pěti členů tzv. organizačního výboru. Tito dva členové (pp Příbík a př Klaus) budou mít ale dohromady stejný počet hlasů jako tři zástupci oktávy a, jak se později ukázalo, občas také právo veta. Druhá polovina plesu bude zcela v režii oktávy, ale první polovinu chce mít škola pod kontrolou. Na otázku, jak si ji tedy škola představuje, nedostáváme žádnou odpověď.

Aniž by nám byl ponechán čas na rozmyšlenou nebo dokonce nerušenou rozpravu, vybízejí nás pp a př k okamžitému hlasování o návrhu. Přes veškeré nejasnosti ho nakonec schválujeme. Zakrátko se začínají množit akcionáři, neboť (jak jsme pochopili)

být akcionářem znamená mít alespoň malou možnost něco ovlivnit.

Volíme si své zástupce do organizačního výboru a ten se ve složení př Klaus, pp Příbík, Aneta, Marianna a Sandra začíná scházet. Výrazy jako „akcionář“ a „organizační výbor“ zní sice trochu jako z jiného světa, ale funguje to.

květen – červen 2005

Začínáme hledat sál. Přesněji řečeno sál hledá organizační výbor, ale pomoc shání, kde se dá. Členové výboru si rozdělili Prahu na oblasti a každý musí v dané lokalitě najít co nejvíce vhodných objektů. Na první pohled to není nic těžkého, ale na vlastní kůži se přesvědčujeme, že objevit místo, kde by se mohl konat ples PORGu, je docela složité. Parametry jsou následující: 1. sál nesmí být moc honosný, 2. nesmí být moc „zaplivaný“ (tuto podmínku určila škola, a vyloučila tak z jednání Lucerna Music Bar, přes nevěli některých oktávánů), 3. musí být právě tak velký, aby se v něm našlo 150 míst k sezení a 400 k stání.

Po dlouhém vybírání zbývají tři sály, které se rozhodujeme hromadně navštívit. Zjišťujeme, že Dopravní podniky na Vltavské jsou úžasně růžové, stoly vypadají jak lavice v primě a cestou po nekonečně dlouhé chodbě mjíme vyobrazení pracujících dělníků. Copacabana v Korunní je sice žlutá, ale 550 lidí

by se v ní cítilo jako v narvané tramvaji, navíc nemá žádné prostory okolo hlavního sálu. Rozhodujeme se tedy pro Archu, která je černá, sice bez dělníků, ale zase s dostatkem místa.

červenec – srpen 2005

Rozbíhá se jednání s divadlem Archa. PORG (školu i oktávu) zastupuje př Klaus. Zároveň ale rezervujeme Copacabanu, je sice malá, ale jistota je jistota. Kromě toho si, jak jinak, užíváme bezstarostných prázdnin.

září – říjen 2005

Jednání s Archou úspěšně pokračují a nás napadá, že bychom se mohli rozhodnout, jaké kapely nám budou na plese hrát. Podmínkou je, že kapela, která bude hrát v první, oficiálnější půlce, musí být taneční, a to tak, aby si na její hudbu mohli zatančit i příslušníci starších generací. Druhá je zcela na našem výběru, ale musí být schválena školou.

Poté co pro dobrou pověst, swingovou muziku a trochu taky kvůli nedostatku jiných kandidátů volíme za první kapelu Shaffer's Riffers se zpěvačkou Petrou Erneyi, začíná poněkud složitější výběr druhého interpreta. Navrhovaného Michala Davida zavrhuje kvůli finanční náročnosti a navíc si nejsme jisti, jestli by byl ochoten zahrát jenom Céčka (předpokládáme, že víc by posluchači

nevydrželi, začali by Archu hromadně opouštět, a ples by tak skončil skoro dřív, než by začal). Padají více či méně nesmyslné návrhy (spíš více) a nakonec tedy zůstávají dvě kapely: Milo, která hrála jako poslední na oslavách 15. výročí školy, a Doo-bop pp Bukovského.

Př Klaus mírně prosazuje kapelu Milo, kterou si ale nikdo z nás ze zářijových oslav moc nepamatuje a jejíž nahrávka, kterou máme k dispozici, je v otřesné kvalitě. Vysíláme tedy zástupce na ples gymnázia Nad Alejí do Lucerny, kde Milo hráli místo obvyklé závěrečné diskotéky, a ti přicházejí nadšeni, takže je o druhé kaple rozhodnuto. Do programu schvalujeme i divadlo, jehož autorství se ujímá Jitka.

listopad – prosinec 2005

Jednání s Archou se úspěšně chýlí ke konci, domluveny už jsou i kapely a nám těsně před Vánoce dochází, že bychom mohli vymyslet a zařídit lístky, pozvánky a plakát.

Vedení se ujímá Marianna jako hlavní výtvarný článek třídy a ve Světě, třetím nejoblíbenějším místě oktávy v okolí školy (po Karlovi a lavičkách pod stromem) vzniká první návrh plakátu. V návaznosti na divadlo, které jsme hráli v primě, se rozhodujeme pro antikvu a ještě před vánoční besídkou plakát malujeme. Bohužel na něj máme kritické ohlasy, protože se zdá, že znalost římských číslic už zcela vymizela, a ni-

kdo tudíž není schopen zjistit datum plesu a cenu lístků. Nakonec římské číslice přepisujeme na poněkud modifikované číslice arabské.

Začínáme řešit i podobu vstupenek, ale času je moc málo a staráme se hlavně o Silvestr, tak lístky i další záležitosti odkládáme na povánoce.

leden – únor 2006

Dotahujeme program, za moderátory večera vybíráme Jakuba a Štěpánku a rozhodujeme se zakomponovat do našeho představování sekundány. Jitka přináší hotový scénář dramatu nazvaného Čekání na Suchomela a začíná se zkoušet. Janek navrhuje elektronickou pozvánku, Marianna zase podobu lístků a pozvánek papírových. Návrhy předáváme Řehákovým a jejich firmě Jan Petr Obr, s.r.o., kde nám mají obojí vytisknout. Jakmile dostáváme pozvánky, vydáváme se je rozdat a narušit tak hodiny ostatních tříd. Nikdo se nebrání, tak zveme ještě profesory.

Po návratu z třídního výletu začínáme prodávat lístky. Kromě toho zařizujeme zázemí v Arše. S Pepou, který se má starat o promítačku, domlouváme přesný harmonogram večera. Dáváme dohromady i jídelní lístek, počet potřebných šaten, hudbu na afterparty a vůbec všechno, co je třeba mít určeno předem.

Zařizujeme ještě plakáty, které hodláme prodávat na plese, abychom si vydělali na afterparty. Autorkou návrhu je jako obvykle Marianna. Kromě toho kupujeme dárky profesorům – župan pro pp Fantyse a hlavně kurz skákání s padákem pro pp Přibíka. Ten zahrnuje třídní výcvik na zemi a jeden samostatný seskok.

1. – 3. březen 2006

Ve čtvrtek odpoledne probíhá zkouška divadla a v pátek ještě před plesem zkusíme i „vavřínování“ se sekundou. Vyzvedáváme plakáty, dovážíme nezbytné rekvizity, kupujeme květiny... Vliv školy na přípravu je nakonec minimální a my se nesnažíme o nějaké výstřelky, takže je spokojenost na obou stranách. Nezbyvá tedy než doufat, že se bude ples líbit.

Tereza Kryšpínová

Nový maturitní ples v antickém duchu

Maturitní plesy PORGu byly vždy pro svou neformálnost a v podstatě neplešovitost pokládány za to pravé vyjádření ducha PORGu a jednalo se spíše o specificky PORGánskou show než o slavnostní zakončení významné studijní epochy, po níž se maturanti rozprchnou do světa a bývalá střední škola může být tím jediným, co je bude spojovat. Někteří letošní oktáváni spolu se svými rodiči a částečně i vedením školy však poukázali na to, že ačkoliv je bezpochyby krásné opíjet se představami liberalitu na školním mejdanu eufemisticky nazývaném Maturiták, nebylo by od věci, kdyby se akce nepatrně pozměnila tak, aby maturanti s čistým svědomím mohli pozvat příbuzné starší šedesáti let a přátele, jejichž znalost PORGánských reálií je menší než maximální, neboť je pravda, že kravaty a kvádra maturantů se v babiččiných očích lehce ztratí mezi pochybnými, leckdy až hrůzu vyvolávajícími oděvy neznámých příchozích a řevem Destylu, jehož hudba rozhodně nepomůže na tvářích prarodičů vyloudit slzy dojetí nad právě absolvujícím vnoučkem. Z organizačního hlediska došlo tedy k převedení části rozhodovacích pravomocí též na vedení školy, která je také jako zaštiťovatel akce hlavním „akcionářem“ hradícím zhruba polovinu výloh, zatímco maturanti investovali do plesového rozpočtu po

2000 Kč. Oktáváni vyslali do plesového výboru Sandru, Terezu a Mariannu, aby se ujal příprav společně s prof. Klausem a Příbíkem.

Po pátečním večeru můžeme s klidem říci, že se veškeré změny osvědčily, či alespoň neškodily. Maturitní ples letošní oktávy totiž mnozí hodnotí jako nejlepší vůbec, čemuž bych se i přes neznalost většiny plesů minulých nebál věřit. Velkou měrou bezpochyby přispěl vhodný výběr prostoru, protože divadlo Archa se ukázalo opravdu jako ideální místo jak pro hlavní prezentaci maturantů, tak i tanec a hudbu či konverzaci, která, pravda, byla trochu omezená hlasitostí hudby, což je ovšem malá výtka nesměřující k Arše.

Velmi se povedla hlavně celá dramaturgie večera, jímž provázeli úspěšní moderátoři Štěpánka Pabiánová a Jakub Jedlička a který započal divadelním představením nazvaným Čekání na Suchomela, při němž bylo v pozadí paralelně promítáno primánské divadlo letošních oktávánů. Obě díla pocházejí z pera Jitky Rudolfové a parafrázuji prostředí antických dramát. Přes poměrně dobré herecké výkony by se dalo plesovému absurdnímu dramatu vytknout určení opět velmi úzkému okruhu diváků, opět na úkor nebohých babiček či hostů neznalých podrobností o škole, či trochu jednoduché pojetí některých kli-

še týkajících se onoho Ducha PORGu.

Do hlavní části večera, tedy představení maturantů, které bylo uvedeno zajímavě zpracovaným filmem skládajícím se ze střípků průběhu studia i nestudia oktávánů, se výrazně zapojili sekundáni, kteří téměř v kompletní sestavě překvapili diváky, když v bílých tógách nastoupili na pódium místo maturantů, kteří se dostavili až později, aby byli od svých svěrenců jako jejich patroni korunováni vavřínovými věnci a předali jim malou pozornost na památku. Vhodný byl též výběr slavnostní hudby ku příležitosti děkování jednotlivým profesorům. Na své „děti“ se nakonec přišel podívat i tolik očekávaný pan Suchomel. Zvláště byli ovšem odměněni prof. Fantys, který dostal nový župan, a prof. Příbík, který si bude moci vyzkoušet tandemový seskok padákem.

Po dalším krátkém filmu zahrála vynikající swingová kapela Shaffer's Riffers pianisty Jakuba Šafra se zpěvačkou Petrou Erneyei, což představovalo velmi pozitivní změnu v tradiční podobě PORGánských akcí. Poté následovala již standardnější skupina MILO.

O afterparty konající se také v prostorách Archy již referovat nemohu, avšak celý ples rozhodně nasadil pro další ročníky laťku hodně vysoko.

Adam Pospíšil

Čajové okénko do sklepa

Po školní zahradě honí ledový vítr sněhové vločky, nosí se dlouhé kabáty. Ano, zima je tady a je i v Čajovně. V prostoru na konci sklepní chodby, kde je vykopána díra do komína, se skrývá několik čajovníků a pár jejich spolužáků, kteří však brzy přestávají snášet 5 °C a migrují do teplejších částí školy.

Čajovna osaměla, pouze čajovníci se snaží vzdorovat. Musí. Někdo by mohl tvrdit, že středa, den, kdy se vaří, je pro ně vysvobozením. Vařič se snaží hrát na plné obrátky, díky posunu teploměru přímo nad jeho plotýnky vzniká krásný pocit pokojové teploty. Ztuhlé prsty jim rozmrazí, nohy začínají reagovat, berou do rukou hrnky, konvičky, hrnce a snaží se zavedením donáškového systému do tříd

sdělit ostatním, že ještě neumrzli, ještě žijí. Ano, čajovníci sice žijí, ale co samotná Čajovna? Prostor, který byl od začátku myšlen jako místo, kde si mohou studenti společně sednout, popovídat si a vytvářet tak školu s rodinnou atmosférou. Poslední dobou se zdá, že se Čajovna skutečně stala automatem na nápoje a jídlo. Zmrzla. Ale může za to pouze zima, že k tomu došlo? Pokud máte pocit, že ne, tak prosím přijďte do čajovny, jako návštěvník, zákazník, ale možná i budoucí čajovník. Protože zimu nic jiného než lidé nebo jaro nezastaví. Musíme věřit, že alespoň s jarem se do čajovny vrátí život zpět.

Hratýl – 2/4 čajovníků
(www.cajovna.webzdarma.cz)

„Každej drugej bez karty“

Na Koráb jsem se ten den vydal nezvykle brzy. Paní hospodářku Zdeňku Novotnou jsem zastihl, jak tlačí vozík naložený konzervami – vypadala ve formě. Nabídla mi čaj a usadila se do svého doupěte...

Jak se tvoří základ školního oběda – jídelničky?

V rámci obvodu se dělají takové směrné jídelničky. A to se vždycky střídáme – vytvoří ho jedna z obvodu, a potom to schvalují hygieničky. Takhle by to mělo fungovat.

Schvalují nezávadnost jídla pro děti?

Aby se tam nedávaly nějaký... Ale není to závazný, už to trošku polevilo. My si to často upravujeme podle svého.

A právě proběhnuvší „Arabský týden“ byl váš nápad, nebo to byla celoobvodová akce?

No to je něco jiného – to jsou akce, které nám nabízejí dodavatelé. Protože jen oni jsou schopní dodat i ty věci okolo, jako jsou jídelničky a nějaká ta propagace, na to já sama samozřejmě nemám. Oni nám takové akce nabídnou a my to buď vezmeme, nebo ne. Vybereme si z toho, co asi byste tak jedli... Přece jen máme nějakou zkušenost.

Co vám dodavatelé dají extra?

Dostaneme jídelničky, čepičky a tohle, a samozřejmě nám k tomu dají nějaké koření nebo něco třeba zdarma.

Jak vlastně „Arabský týden“ dopadl?

Z toho jsem měla sice nejdřív úplnou

hrůzu, ale třeba váš ředitel si tady v pátek liboval...

/přítakávám, že arabská kuchyně byla skvělá akce/

To každopádně, já jsem pro tyhle kuchyně, ale děti na to holt nejsou zvyklé. A ani dospělí.

Jakou měla ta jídla úspěšnost?

Nejhorší byly rozinky na skořici. */hledá v papírech na stole/* Ale ty sýrové taštičky, to chtěli hodně, v úterý 250 obyčejného a 80 arabského jídla. Dušené fazolky s krutím masem, to bylo jasné, jen 60 */smích/*. Kuřecí špízy měly samozřejmě úspěch, ale ty byly podle mě fakt výborný. A zas hovězí na skořici samozřejmě ne, je to hrozně nezvyklé jídlo. A to jsem tam ještě nedala ta pravá arabská jídla, kuskusy a tak, to by už vůbec nikdo nejedl.

Kolik tu máte zaměstnankyň, kuchařek?

Teď jenom pět, ale stačí to.

A dělali u vás někdy i chlapi, jde to vůbec?

Teď mi zrovna přišla nabídka zaměstnání. Škoda že jsem ten dopis nevzala s sebou. To by se snad ani nedalo uveřejnit.

Byl to muž?

Jéžiš, čtyři hrubky tam měl. Hlásil se sem, protože není práce. Pracoval na Bulovce, pak někde jako snídaňový kuchař a teď je bez práce. Tak psal, že by rád dělal ve školní kuchyni v ženském kolektivu. To jsem mu ani neodpovídala. */smích/*

A máte s muži ve školní kuchyni zkušenost?

Ne, žádnou. Ta práce je tak málo placená, že ji chlapi vůbec nechtějí. To pro ně vůbec není.

Co je podle vás nejoblíbenější jídlo, které tu děláte?

Řízky. Řízky s kaší, to je jasný úspěch. A nebo pak ty špízy, ty máte taky rádi. Pak samozřejmě smažený sýr, s tím mě až unavujete, to je taky pořád. A hranolky. Ale teď jsem si řekla, že ty už dělat nebudu, protože to je vždycky malér. Nikdy je neodhadnu, vezmu jich hodně,

a stejně je to vždycky málo. Tady byste stejně měli jíst zdravé věci, které vám já doporučuju. Ale mrzí mě, když něco vymyslím a pak si to dá čtyřicet lidí.

Třeba?

Právě ten arabský týden. Nebo pak když to ty děti vracejí a zvlášť ty malé jsou schopné mít takové řeči... Dřív mě to mrzelo, ale teď už to beru.

Myslíte že děláte náročnou práci?

Není to náročné, teď už ne, možná trochu únavné, ale baví mě to. Je k tomu potřeba hlavně praxe a rutina. Ale teď to mám všechno snazší.

Jaké to bylo dřív?

Hrozné. Já jsem začínala v restauraci, a když jsem přišla sem, tak jsem se zděsila. Museli jsme vařit to, co naplánovala školská správa. A jen jedno jídlo. Ještě k tomu bylo předepsané, co se smělo – to se dělala pořád jen rajská, nějaký guláš s rýží, možná zelenina. Ale i ta byla příšerná, taková ta zamoukovaná, děsná. To se holt nesmělo nic jiného.

A jak pamatujete svoji školní jídelnu?

Opravdu strašné, pořád jen hovězí s mrkví a brambory. Špenát byl hrozný, ten jsem taky nejedla, koprové omáčky nemusím.

Co jíte ráda?

Já osobně jím ráda všechno, hrozně ráda jím to, co neznám. Proto bych chtěla zase vyzkoušet nějakou cizokrajnou kuchyni. Buď italskou, nebo čínskou, tam si ale musíme dát pozor na koření, abychom to nepřehnali. Francouzskou bych velice ráda, jenže ta je moc drahá.

Jste spokojená s technickým vybavením, s kuchyní?

S kuchyní spokojená nejsem. Všechno se tu musí předělat, je to už v plánu. Podle těch nových norem tu nic nevyhovuje. Vůbec nic.

Ani ty objednávací karty?

Ty ano, ty snad jediné. I to se ale bude předělat na čipy, to se vám bude líbit. Když ho ale ztratíte, bude stát nejmíň stovku. Nejlepší by bylo samozřejmě, kdybych vám jen takhle procvakla ucho a bylo by to... /smích/ Myslíte, že mě baví pořád vám tu dávat lístečky? Ty karty se zavedly hlavně kvůli vám, když sem chodí dvě školy, tak se často stávalo, že někdo přišel v půl druhé a už nebylo jedno z těch dvou jídel. No a nakonec to je tak, že hlavně od vás přijde každéj druhej bez karty.

A co se tu v té kuchyni musí předělat?

Hlavně uspořádání – vydávání jídla je špatně udělané. To by mělo vypadat tak, že si vezmete polévku, hlavní jídlo, nápoj,

všechno by mělo být v té hlavní lince. Takhle se tam motáte, a to je špatně.

Kolik máte strážníků?

Zapsaných jich je dost, asi čtyři sta, čtyři sta padesát, chodí jich ale málo, tři sta padesát. Od vás to není ani stovka, i když dřív jsem vždycky počítala sto dvacet, teď už je vás mnohem méně.

A co kapacita?

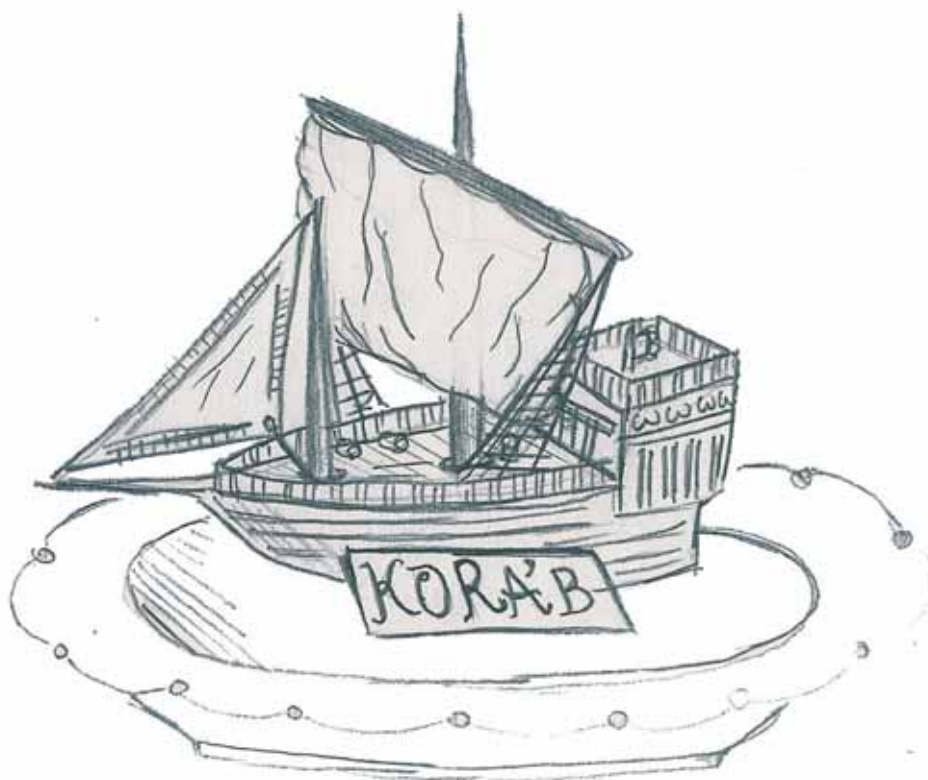
My bychom mohli vařit pro šest set lidí, teď jsme poloprázdni. Když byly povodně, tak jsme byli tak akorát naplnění. Chtěla bych, aby vás sem chodilo víc. Aspoň tak o stovku. Protože to se vaří samozřejmě lépe a i finančně to vychází snadněji.

Dostali byste víc peněz od města?

My vlastně nejsme dotováni vůbec, dostáváme peníze na mzdy a částečně na režii. A vy cizí platíte potraviny a zbytek režie. Na ty malé děti sice něco dostáváme, ale není to nic slavného. Normálně by jeden oběd stál čtyřicet pět korun, což je ještě dost málo. Mělo by se ještě trochu zdražovat, nechce se mi do toho, ale bude to asi nutné.

Není to sice moc optimistický konec rozhovoru, ale přesto vám za něj děkuju.

Matěj Strnad

Střední průmyslová škola technologie masa

Všem jsme sice říkali, že jdeme za řezníky, ale ve skutečnosti jsme se šli podívat za technology masa. Tato průmyslovka s opravdu letitou tradicí (založena roku 1921) se s tímto označením neustále potýká, většina pedagogů se nás snažila přesvědčit, že u nich nejde o čistou řezničinu. Mrzí je prý, že se většině lidí hned vybaví maso, krev a zabíjení, což nedělá o škole moc dobrý obraz. Inu, nedejte na předsudky a udělejte si obrázek vlastní...

Pan ředitel a první dojmy

„Hoši, naslouchejte zvukům školy.“

Škola sídlí ve velké, ale staré a už celkem zchátralé budově v Navrátilově ulici, mezi Vodičkovou a Žitnou. Z dvorku můžete přímo stoupat nahoru do samotné školy, nebo projít do samostatné budovy dílen. My se obezřetně vydali nejdřív vzhůru do ředitelny. Do schodů se nám klopýtalo těžko, bylo okolo čtvrt na osm (první hodina začíná v půl osmé, pro našince v pekelný to čas). Ředitel je milý, snaživý, ale opatrný člověk. Choval se k nám jako k profesionálům, což potěší – zahrnul nás materiály o škole, vydáním Řeznických novin s fotoreportáží z plesu a přehrálí dalších informací. Samozřejmě neopomněl připomenout autorizaci a dal nám rozvrh hodin, jež jsme měli navštívit. Toho jsme se nakonec drželi, jen jsme si k němu přidali ještě jednu hodinu. Jako první nás čekal stěžejní předmět, který vyučoval ředitel sám, technologie masa.

7:30 – 8:15 / Technologie masa / MVDr. Rosůlek (ředitel) / 2.A

„I když ty zvířata chováme, abysme je snědli, tak si to zasloužej, aby si to ještě užili!“

hodina 59.

Téma: Opakování

Ještě na chodbě ZVONEK!

Chaos. Všichni se zvedají, zdraví. Usedáme do zadní lavice. Výkřiky. „Dvacet šest!“ Pan ředitel nás přes stálý drobný hluk představuje. Pravá ruka a „Můžu se napít?! Já sem to o přestávce nestih!“ „Pravou ctnostní člověka je, když překoná své tužby. Nechte to na potom.“ Z první lavice nastupuje na přední stupínek student na referát. „Tak já mám téma, ke kterému má mnoho z nás blízko, budu mluvit o Řeznictví Šárky Štilipové, kde chodím na praxe a teď tam i pracuju, když mám čas.“ „Aha, a kolik lidí tam od vás chodí na praxe?“ „Čtyři.“ „A co je tedy na tom tématu vašim spolužákům tak blízkého?“ „No, já jsem právě myslel, že by se s tím mohli seznámit, protože mně se tam hrozně líbí a rád tam chodím.“ Referát se odvine jako oslavná óda na řeznictví bývalé absolventky „naší školy“, kde se ovšem zohlední vše podstatné – pracovní doba, dovoz, prodej atd. Rádobypisovnost jde jako obvykle u referátu do háje. Kladné hodnocení.

Opakování. Zkoušení z historie. Nikdo se nehlásí. Vybraná začíná výměnným obchodem. Se slovy „Nechme tyhle historické nudy,“ je odsunuta do středověku. Slečna odpovídá po-

malu, nejspíš, zřejmě se nepřipravila. Během zkoušení přichází opozdilec a chaos nastává na pro nás nezvykle krátkou dobu, ale s o to větší intenzitou. Nakonec na pár otázek odpoví až publikum. „Teda moc slavné to dneska nebylo. Hlásí se ještě někdo?“ Ruka nahoře. „Tak pojďte, pane Fluxo, ale vy už tu máte dvě známky, vy jste se pustil do filatelie, sběratelství...“ Stejně jako slečna před ním odevzdává při zkoušení sešit, což je asi kombinace, kterou by žádný Porgán s klidem nesnesl. Jak se dozvídáme v dalších hodinách, je to zde obvyklá praxe. Student Fuxa všechno ví, všechno zná, hbitě odpovídá na otázky ostatních učebnicovými definicemi. Až nakonec, když už má málem vyhráno, se mu to nevyplatí. Vzpomínka na definici je nejasná, až se nakonec Fuxa uchýlí při otázce na označování

jatečních zvířat k odpovědi „Já bych použil letlampu,“ což vyvolává všeobecný smích.

Konečně výklad. Zkoušení se zdálo dlouhé, ale to jsme ještě neviděli budoucí hodiny. Když se chceme podívat, jak dlouho skutečně trvalo, zjistíme, že ve třídě nejsou hodiny. To se záhy ukáže pravidlem. Ale proč by taky měly, když zvoní. Při výkladu stejně jako při zkoušení drží profesor velmi dobře pozornost. Aby ovšem udržel kontakt, vydává se mezi studenty doprostřed místnosti, díky čemuž mají první dvě řady celou hodinu vyvrácené hlavy.

Tématem je welfare aneb „pohoda zvířat“. Studenti poslušně zvedají ruce a celkem spolehlivě odpovídají na obecné otázky „Co to je?“, „Proč to je?“ atp. Vše probíhá formálně velmi kultivovaně, ale v příjemně uvolněné atmosféře. Odpovídající se střídají: Fuxa – někdo – Fuxa – Fuxa – někdo atd. Nejjasnější vysvětlení, jak se o jateční zvířata máme starat, podává opět jmenovaný: „No prostě nesměj žít jako prasata!“ Před koncem ještě Fuxa stihne vyjmenovat zákonné normy a už ZVONÍ!

8:25 – 9:10 / Biologie / Mgr. Novotná / 2.NS

„Může nastat i zvracení ze střev.“

Téma: Červi – tasemnice, parazitóza

ZVONEK, přicházíme do menší třídy, jejíž lino zřejmě zažilo i lepší časy, a zdravíme spolu se studenty profesorku ze zadní lavice. Po ohledání zjišťujeme, že lepší časy už zažilo ve třídě všechno kromě nových lavic a židlí, které vypadají v lety prověřeném prostředí snad až nevkusně. Jsme ve třídě druhé nástavby, které se tu říká jednoduše „veterináři“, vzhledem k jejich pravděpodobnému budoucímu výběru vysoké školy.

Když se usadíme, můžeme si víc všimnout profesorky a hned je nám jasné, o co půjde. „Přísná, ale fér.“ Vzápětí se předtuchy vyplňují - „Vyminěcodlužíte, tak pojďte, posadte-setadypředkatedru, jávámtorychlezadám.“ Zadání otázek na příznaky několika nemocí, o nichž jsme my v životě neslyšeli, je skutečně rychlé, místní rappeři se mají od koho učit „flow“.

Stejná dikce pokračuje i dál, během zkoušení. Nejdříve si vybírá studenta, bere si jeho sešit, otázky pokládá přesně, dostává přesné odpovědi, když ne, netrápí a posouvá se nápo vědnou otázkou dál. „Za 2.“

Pak si zavírají sešity všichni, a kdo někdy viděl televizní soutěž Nejslabší, máte padáka, může tento odstavec přeskočit. Oslovení, otázka, raz, dva, neodpověděl, „Nehodnoceno, další.“ Oslovení, otázka, raz, dva, odpověď, „Dobře, máte jedničkuzaaktivitu, jedemedál.“

Permanentní udržení pozornosti, nikdo nemůže odtrhnout oči, natož aby si povídal nebo dělal cokoli jiného. Všichni alespoň tušili, nikdo se zřejmě neodvažuje na hodinu nepřipravit. Na PORGu dost těžká představa. Ovšem hodně se asi odvíjí od počtu studentů ve třídě – asi dvanáct.

Po dvaceti minutách následuje výklad – pomalý diktát, všichni si píšou to samé. Zní to hrozně, ale studenti si na takový systém zřejmě zvykli. Probírají se různí parazitičtí ploštěnci, posloucháme například, že „Dospělec má tak deset dvanáct metrů, člověk může mít v sobě dospělců i více,“ nebo „Nakažení je vysoce nepravděpodobné, ale stoprocentně smrtelné.“ Po takto zábavném výkladu následuje jeho zopakování se sešitem a případná doplnění.

Tři minuty před koncem hodiny ještě profesorka prohlásí: „Máme ještě chvilku času, aktuální je ptačí chřipka,“ kterou

rychle probere, přičemž se dotkne všech aspektů a vůbec je dobře informovaná.

Když jsou studenti propuštěni, ptáme se jednoho z kluků, jak to je, a vidíme, že mají před profesorkou respekt. „Jó, všechny to baví, je to lepší než počítat p*viny v ekonomice.“

9:30 – 10:15 / Ekonomika / Ing. Suchánková / 4.A

„Už bych nezkoušela, ale nabyla jsem dojmu, že se potřebyješ vypovídat. Popovídáme si.“

Maturanti nám na předchozí hodině řekli, že z ekonomie maturují jen blázni, tak nám nezbylo, než se na ni jít podívat. Jak je na SPŠTM už asi zvykem, na začátku hodiny se opět zkoušelo. První zkoušený měl za úkol stručně popsat, jak by si postupoval, kdyby si chtěl založit soukromé řeznictví, což je velice pochopitelná a praktická otázka. Student Štětkař tedy mluvil o kolečku, jež by musel oběhnout po úřadech, vyjmenoval potřebná lejstra a povolení, která by musel získat. Druhý zkoušený řešil problém kalkulace, tedy záležitost spojenou s účetnictvím, hodnocením jednotlivých položek atd. Pak profesorka přešla k výkladu, který ale částečně stavěla na látce probrané před rokem, již většina žáků stačil zapomenout, takže výsledek byl takový nemastný neslaný. Probírala se ekonomická efektivnost, opět na praktickém modelu řeznictví, kdy se řešila kvantifikace

této výkonnosti. Snažila se studenty zapojovat, ale byla příliš ležerní a nedůsledná na to, aby zaujala celou třídu. Zápís do sešitu prováděla formou pomalého diktátu definice. Studenti tedy byli donuceni napsat si jen jednu jedinou, nepříjemně krkolomnou a obecnou větu. Nemůžu říct, že by se jednalo o zvlášť kvalitní hodinu, profesorce by slušelo, kdyby byla občas trochu asertivnější a tvrdší, jednoznačně kladně ale hodnotím skoro nepřetržitou vazbu na realitu podnikání v řeznictví, resp. potravinářském byznysu.

10:25 – 11:10 / Analytická chemie / Ing. Altera / 3.A

„Když něco neumím, tak to učím.“

Na hodinu analytické chemie jsme měli dorazit přímo do laboratoře. Studenti měli zrovna přestávku, tak postávali před dveřmi a jedli svačinu. Pár jich odběhlo ven před školu, zakouřit si. Odložili jsme si věci a vstoupili dovnitř. Přivítal nás pan profesor Altera a začal nám povídat, co že to studenti zrovna provádí. Šlo o proces, kdy zjišťovali poměr nějaké látky v roztoku – o oxidačně redukční odměrnou analýzu iodometrickou. Při tomto vysvětlování vyšlo najevo, že my zrovna chemickým nadšením moc neoplýváme.

„Ale to je chyba!“ řekl. „Chemie je základ, na kterém se dá stavět. Moje dcera, ta dělá chemickou práci až v Americe. A vystudovala tuto školu! Naše škola má dlouhou tradici, už i já jsem tu kdysi studoval. Byla založena roku 1929 – tedy já nejsem tak starý...“ pousmál se.

„To víte, já chápu, že vás třeba chemie nebaví, každého nebaví něco. Na to mám řešení. Vždycky, když jsem něco neuměl, tak jsem to učil – tak se to člověk musí sám naučit, aby o tom mohl povídat ostatním.“

Zeptali jsme se, jestli tady na škole učí jen chemii, nebo ještě něco jiného.

„Teď už učím jen tu chemii – jak vidíte, nejsem nejmladší – ale dřív jsem učil technologii masa. To jsem ale přenechal mladším. Ale neučil jsem celý život, to ne. Když byl starý Klaus premiér, tak jsem dělal náměstka ministra pro potravinářství. To bylo... mám Klause rád, ale je hroznej. Vidíte, a taky ministr Kubát byl můj žák tady na škole. To, že je to řeznická škola, to vlastně nic špatného neznamená. Ale je to teď špatný. Není dost studentů. Když se řekne průmyslová

škola technologie masa, tak všichni hned myslí na krev. Ale většina studentů tady krev nikdy neuvidí.“

Když nám dopověděl ještě několik věcí o sobě, vzal nás dozadu do druhé laboratoře. Procházeli jsme místností, kde stálo několik analytických vah. V zadní laboratoři bylo mnoho různých strojů a zařízení.

„Tady máme chromatograf,“ ukazoval nám různé stroje. „A tady je polarograf, za který dostal Nobelovu cenu Jaroslav Heyrovský. Taky tu máme magnetické míchačky na roztoky, spektrofotometry... ty jsou zajímavé. Pojďte sem, ukážu vám, jak fungují.“

Ukázal nám tedy, jak funguje spektrofotometr. Pak nám ještě chvíli vyprávěl něco o škole a o sobě, než nakonec zazvonilo.

„Na shledanou,“ usmál se na nás a dodal: „Napište o naší škole něco hezkého.“

11:20 – 12:05 / Dílenská cvičení / Bc. Hřidel / 3.A

„Dyť ty si tu jitrnici neumíš ani správně chytout. ... Ti nechutná nebo co?“

Dvorek. Dílny. Vcházíme samozřejmě špatnými dveřmi, a tak protápkáme celou budovou, až se konečně dostaneme do šatny, respektive provozní kanceláře. Tam se nás ujímá pan učitel-řezník spolu se svým podsaditým kolegou, veselým pomocníkem lehce mefistofelského ražení. Zaplavuje nás štěstí,

potkáváme opravdu srdečné a sympatické chlapíky. Oba nás vítají, na hlavu nám naráží bílé řeznické čapky a podávají nám pláště. Exkurze může začít. Vydáváme se na prohlídku dílen, kde studenti tráví svoje hodiny praxe. Ta má vlastně tři podoby – buď pracují zde, nebo v přilehlém školním řeznictví, kde své výrobky prodávají, nebo jsou na praxi v nějakém cizím řeznictví. Jsou nám ukázány obě udírny – stará i nová, splňující normy EU. Zavítáme do obrovské lednice, spížírny a sejdeme dolů po schodech do místnosti na porcování přivezených kusů. Ta působí sice dost depresivně, ale něco tu nehraje. Něco se nám nezdá vlastně na celých dílnách. Pomalu si uvědomujeme, že to nám v hlavě zase zní ty naše předsudky vůči „technologům masa“. Všude je totiž naprosto čisto. Takže vám opravdu nemůžeme ukázat tolik očekávané obrázky studentů brodících se po kolena ve vepřové krvi. Jsme opět nahore, procházíme okolo kotle s vařícími se jitrnicemi. Neustále veselý řezník nám je žoviálně vtlačí do rukou. Každému jednu. Ještě jsme neobědvali, a tak přijdou vhod. Vcházíme do místnosti, kde studenti právě napouštějí střívká masem, není to prý tak obtížné, jak to vypadá. Nejhorší je údajně výroba loveckého salámu, kdy se musí docílit kýženého tvaru, pro lovečák tak specifického. Usmívají se, vesele navlékají střívká, vážou uzlíky a práce jim jde od ruky. Čím déle na ně ale civíme, tím častěji se jim stávají nehody, zjevně zapříčiněné nervozitou. Radši odcházíme opodál. Nakonec se zdá, že se v řeznických dílnách opravdu neskrývá žádné krvavé tajemství, je to pro masožravce vlastně docela útulné místo. A tak se nám pan vyučující řezník ještě svěří, jaký prý mají studenti k práci negativní přístup, ne sice všichni, ale většina to fláká, a kdybychom prý potřebovali opět nějaké to prase, stačí zavolat.

12:15 – 13:00 / Zeměpis /
Ing. Tuscher /
„Sednout si jako student!“

Zeměpis byl jeden z mála předmětů (co jsme navštívili), které spojují naši školu se střední průmyslovou školou technologie masa. Zde šlo však o formu

zeměpisu, která se od naší trochu liší: je více zaměřená na zeměpis hospodářský – hlavní náplní hodiny bylo tedy probírání plodin pěstovaných různě ve světě. Co dodat... studenti tékali a pozor dávali jen tak napůl. Dokonce bylo nutné dva studenty rozsadit. Jinak hodina probíhala celkem v klidu.

Zdalo se, že tu je zeměpis veden tak, aby byla probíraná látka studentům k něčemu užitečná a ve věcech vzdálených šlo pouze o obecné probírání základů.

Postoj většiny studentů k zeměpisu se dá přiblížit citací jednoho z nich: „Nevim, je to nuda, hodina ubíhá dvakrát pomaleji – a leze mi to na mozek.“

Že by se naše školy ZAS TAK nelíšily?

Závěr

Školu jsme opouštěli najedení a mile překvapení. Kromě hodiny ekonomiky byla kvalita výuky překvapivá, praxi v dílně jsme si užili stejně jako kuřecí šunku ve školní prodejně přes ulici. Nepopíratelnou výhodou je, že během celých čtyř let je látka neustále ve spojení s budoucí praktickou potřebou studentů, což se nám na gymplu stane málokdy. To je asi znak všech průmyslovek, tato má ale tak dlouhou tradici, že prostě ví jak na to. Sami studenti nám potvrdili, že je „maso“ většinou baví, nebo aspoň nenudí, a že jsou na SPŠTM mnohem radši než na nějaké stavařské nebo vyložené technické škole. Často se zmiňovali o přání studovat veterinu, nekončí jen u jatečních zvířat. Během studia je jim nabízeno hodně praxe a po úspěšné maturitě nemusí mít nuzný život. Ono řemeslo má asi přece jen zlaté dno, natožpak tak potřebné řemeslo, jako je řeznictví.

Matouš Turek, pH, Matěj Strnad

Zprávy ze Žižkova

Rozhovor se spisovatelem Emilem Haklem (vlastním jménem Jan Beneš) uskutečněný v jedné z bezpočtu žižkovských kaváren. Na rozdíl od jiných je však právě z této výhled na žižkovský televizní vysílač, pomyslné tepající srdce Žižkova, který je rodištěm většiny Haklovy tvorby – není náhodou, že spolu s nahou ženou drží se jeho špice tvoří vysílač obálku zatím poslední Haklovy knihy, sbírky povídek O létajících objektech.

Hlavním dějištěm bývá v tvých knihách Praha, čím tě jako město tolik fascinuje a inspiruje?

Řek bych, že její kouzlo spočívá především v tom, že je to pořád ještě svým uspořádáním středověké město, a středověká města měla tu výhodu, že se v nich žilo, aniž by jejich obyvatelé napadlo stěhovat se nebo i jenom odjet na delší čas někam jinam, nebylo to prostě v módě. Proto mi Praha vyhovuje, že se tu na tebe nikdo nedívá jako na podivína, když se rozhodneš strávit celý svůj život ve Strašnicích nebo na Břevnově.

Nakolik jsou tvoje texty autobiografické? Kupříkladu v Intimní schránce Sabriny Black popisuješ, kterak jsi se rozhodl jít se oběsit na Letnou, celé to však ztroskotá kvůli nemožnosti zapálit si poslední cigáro, a tak se zkroušeně vracíš domů.

Nevěšel jsem se na Letné, věšel jsem se na železničním viaduktu nad Rokytkou v Hrdlořezích, a tak je to i v knize popsáno. Ztroskotalo to na tom, že mi upadl zapalovač, a tak jsem pro něj slezl. Pak jsem se zezdola díval, jak se tam nahoře třepetá špagát, a přišlo mi to celé dost k smíchu, věšet se na tak okázalém místě. Tudíž jsem se sebral a šel jsem pryč. A ne zkroušeně, ale poměrně vesele, pokud si vzpomínám. Smyčka tam potom visela ještě asi půl roku.

Pracoval jsi půl roku v ženském časopise. To pro tebe muselo být dost zvláštní, ne?

To bylo tak zvláštní, že už se mě to vlastně ani nedotýkalo. Samý ženský. Tu a tam jsem si, pravda, musel na toaletě zahulit, ale drobnými psychickými podvody si vylepšuje momentální situaci kdekdo...

Projevuje se kouření marihuany nějakým způsobem v tvých textech?

To vůbec ne, psaní je samo o sobě taková radost, že není potřeba to podporovat ještě něčím dalším.

Jaký je tvůj vztah k marihuaně jako takové, jsou obavy veřejnosti oprávněné?

Obavy veřejnosti vyplývají z faktu, že je v Čechách uměle přizívován strach z drog jako takových – pěstují ho všechna média a následně z něj pak žijou. Jinak je to ale dost složitá tematika. Fakt je, že úplně každá droga má potenci člověka zlikvidovat, ty tzv. legální nevyjímáje. A samozřejmě kdekdo zná těch pár lidí, kteří jsou toho důkazem, protože jsou zničený poměrně dost, ať chlastem, ať hulením, ať něčím horším. Zdá se mi sice, že to jsou vždycky víceméně ti, který by zničilo cokoli, protože nemají dost silnej důvod žít, ale kdo to posoudí, co je následek a co příčina. Je to čistě osobní zodpovědnost jednoho každého. Drogy nejsou nic dobrýho, což neznamená, že kdo se jim vyhne, má vyhráno.

Nemá vyhráno? Co může člověka zničit víc než drogy?

Dřív nebo později každého začne ničit to, jak jsou ty možnosti v životě pořád stejny. Není možný nikudy vyklouznout, pořád stejnej princip, pořád ta mašina jede, a když z toho chceš vylízt, tak tě rozemele.

Ale dyť můžeš...

Odjet na poušť někam?

No, a bejt nomád.

Mně jsou tyhle alternativní snahy podezřelý, protože se mi nejví možný dospět vnějším způsobem k vnitřní změně. Kdo nemá sílu změnit svůj život v rámci existence ve 2+1 na Žižkově, ten to přes poušť nejspíš výrazně jinam nedotáhne. Je tam úplně stejně nešťastnej jako na tom Žižkově. Ostatně znám pár lidí, kteří se pokusili radikálně změnit místo a způsob, a ani jeden z nich mi nepřípadal výrazně šťastnější nebo vyrovnanější, spíš naopak.

Dlouho jsi pracoval v reklamce. Reklama obecně se na tomto systému, ze kterého není úniku, přece dost podílí?

Především nevím, jestli je potřeba ten únik hledat, protože on ten systém, ve kterém žijeme, zase tak špatný není, přinejmenším ve smyslu tak řečených svobod. Mám dojem, že je málo míst, kde má jedinec víc volnosti než teď a tady u nás. A fakt, že někdo něco

vyrábí a chce to prodat, a tím pádem investuje do výroby lesklých lží, kterým se říká reklama a o kterých všichni vědí, že to lži jsou, mě nijak neznepokojuje. Chápu, že když je ta reklama blbá nebo vlezlá, leckoho to obtěžuje nebo i uráží. To mě taky. Ale není nic jednoduššího než se těm hloupým a věčně stejným figlům prostě nevěnovat. Musíš si na to přijít, že ty osobně to takhle buď chceš, nebo nechceš. Nikdo tě nepožene s flintou u hlavy, aby sis šel koupit domácí kino.

Jak se s reklamou v životě vyrovnáváš ty?

Já v tom lital osm let, tak jsem tak obroušenej, že jí už skoro nevnímám. Ale speciálně pokaždý, když jedu někam autem a v těch šedivejch zaprášenejch polích potkám toho obrovskýho nasvícenýho orla, Mattoni, tak jsem radši, že tam ten orel je, než kdyby tam nebyl, protože to je sice kejt, ale zároveň je to monument.

Tys dělal copywritera. To znamená, že vymýšlíš slogany – chodils vůbec do práce? Vždyť teoreticky stačí jim tam jednou za čas hodit pár vět.

Málokterá práce je tak vyčerpávající, jako právě reklama. Možná je to tím, že se v ní realizuje spousta nedovzdělaných blbů, kteří se potřebují pořád hlasitě prosazovat. Čili je v tom prostředí spousta arogance, spousta různých podprahovejch tlaků, ale jinak je to stejnej proces jako všude jinde – devadesát procent času padne na to, že musíš především běhat, chrastit, vařit káfička, žvanit, smát se něčemu, co ti k smíchu nepřipadá, vyplachovat hrnky. Že stačí jednou za čas vyblejt pár vět, je představa člověka, kterej se nikdy nezamyslel nad tím, kolik reklamy kolem nás je. Ty miliardy drobounkejch informací v inzerátech, na webu, v časopisech, v katalogích, to taky někdo píše.

Kolik jsi tak vymyslel sloganů za měsíc?

To je, jako kdyby ses ptal, kolik jsem sněd za měsíc rohlíků. To je furt dokola, nepřetržitě, pak se z toho něco vyseparuje a to pak je v tý televizi. V mém případě spíš míň než víc, já nebyl dobrej textař... Nejúspěšnější jsou střižouni, který sou tím plně zaměstnaný, baví je to, ztotožně se s tím, je to jejich. Váhavější člověk, kterej je schopen se při pohledu z okna podrobně zabývat tím, jakým způsobem se po náměstí pohybujou holubi a co si asi tak podle gestikulace povídají ty dva děd-

kové na refýži, je hůř použitelný vždycky a všude.

Máš přehled, kdo čte tvoje knížky? Zajímá tě to vůbec?

Zajímá, to dá rozum. V mém případě se aktivně jako zástupci čtenářů ozývají především všelijaký baby zklamaný životem, tak 35-40, sice bych si svého čtenáře rád vymodeloval trochu jinak, ale realita je takováhle. Občas s nějakou tou zklamanou občankou zajdu na kafe. Mám docela rád jednu chvíli, která se pravidelně dostavuje. A to tu, kdy se ta čtenářka musí chtít nechtě zříct všech iluzí a kdy vidí, že jsem taky jenom prázdný pytel, šedivý idiot, kterej odevzdal všechno živý, co v sobě měl, do textu.

Jak vnímáš proces psaní jako takový? Přírozená činnost? Jsou vůbec spisovatelé něčím výjimeční?

Oni jsou vesměs výjimečně ješitní. Jenže to tvrdí každé o tom svým oboru, každé je nazlobený na své lidi, protože jim vidí do karet.

Přírozená činnost... jak pro koho. Přírozená činnost je pro tebe to, čemu se věnuješ, a důvod, proč se tomu věnuješ, je umanutost, potřeba vyrovnávat balanc, protože v každém je nějaká chyba, která ho táhne šejdrem, a když si nenajde způsob, jak to ukočírovat, tak se snadno stane, že jezdí pořád dokolečka kolem jednoho pochcanyho keře. To, co tě táhne ke straně, to jsi ty. Ta chyba, to, co je v tobě špatně nastavený. To jsi dokonce mnohem víc ty než to, co je v tobě správně. Protože ta chyba tě charakterizuje.

Co škola? Jak si ji vnímal zamlada a jak vnímáš dnes?

Je nanejvýš vhodný se naučit technický postupy; jak myslet, jak zacházet s informacemi. Informace samy o sobě nic

neznamenaj, ale naučit se, kde je v čas potřeby vyhledat a jak rozlišit seriózní a neseeriózní zdroj, je důležitý. Když se to nenaučíš, bude z tebe jeliman, kterej skočí každému špek. A v tomhle smyslu je vzdělání cesta ke svobodě. Což jsem právě já osobně pochopil až dost pozdě, v mládí jsem byl líný jak veš. Pro mě byla škola utrpení, protože mi všechno připadalo zajímavější než sedět a učit se mrtvý vzorce. Ani gympl jsem nedoštudoval, maturitu jsem si dělal až po vojně. Pak jsem se několikrát hlásil na AVU, ale to už bylo pozdě, protože to už mě zase víc zajímal praktický život.

Maluješ?

Maloval jsem. Ne rekreačně, naplno, to mě zajímalo... Dlouho jsem dělal dřevěný sochy, dneska by se řeklo „objekty“, protože „sochy“ nezněj dost nobl. Na velký kotoučový brusce jsem brousil dřevo, a jak se ten kotouč rychle točil, dřevo se rovnou trochu připalovalo a na povrchu tím pádem vznikaly zajímavé struktury. Krásné to zároveň vonělo. Do toho pak přišly dráty, plechy, železo.

Kde to všechno skončilo?

Něco jsem rozdal, něco ztratil při různých stěhováních, něco bude ve sklepě... Mě už pak netěšilo to zkoušet vystavovat a někoho s tím obtěžovat, mě těšilo to dělat. S psaním je to ostatně podobný. Jsem rád, moc rád, že se to tiskne, že je to v distribuci, to je hodně fajn, ale mě především baví ty texty vyrábět. To je čistá radost. Potom ten kšeft, uspokojenou ješitnost a tak dále, to má v sobě každé... Ale radost, ta je k nezaplacení. Něco dělat.

Nenapadlo tě udělat si ke knížce vlastní ilustrace?

Ono stojí dost energie dotáhnout jednu každou knihu do konce, váhání, přepisování, potom několikery korektury, z nich často vyplynou další úpravy, a nakonec seš tak vorvanej, že nemáš nejmenší chuť k tomu ještě kreslit panáčky... Zaplaťpámbu že je v tu chvíli po ruce někdo jiný, kdo k tomu přistupuje nezatiženej. Dva názory jsou vždycky lepší než jeden.

Vnímáš nějaký zásadní rozdíl mezi výtvarným uměním a literaturou?

To nemá smysl moc rozdělovat... To je jenom různě ochucená voda. Socha, který rozumím a která mě osloví, a kniha, který porozumím a která mě zaujme, mají nekonečně víc sourodých styčných znaků, než dvě sobě podobný sochy, pokud mi ty sochy připadají blbě.

A hudba? Seš nějak vyhraněnej vůči jednomu stylu?

Poslouchám, co mi kdo přinese... Dlouho jsem poslouchal elektroniku, protože tam je energie. Někomu tahle hudba připadá děsivě monotónní, ale mě na ní fascinuje to, jak se z jednoho motivu líhnou variace, jak se každá možnost vyčerpá až do mrtvé. Ostatně každou muziku člověk vnímá prizmatem nálady, záleží, která ze tří možnejch nálad v něm právě převažuje.

Který to jsou, ty tři nálady?

No to jsou ty, který všichni znaj. Buď je člověk trochu smutnější, nebo zas trošičku veselejší, anebo je úplně na sráčky.

Čemu se věnuješ v současné době?

Tedka děláme film podle jedné knížky (O rodičích a dětech), to je práce jak na kostele. Nejdřív se to psalo, pak se nad tím přemýšlelo, pak se to škrtało, zase psalo, pak se přišlo na to, že je to napsaný blbě, tak se začalo úplně od začátku a jinak, teď se to domlouvá, v červnu se bude točit, pak stříhat a pak se bude kroutit hlavou a říkat: „Ježíšmarja, co jsme to udělali...?!“

V ženském časopise si skončil, hledáš něco dalšího?

Samozřejmě, to nejde nepracovat. Tak daleko ta naše nezasloužená svoboda ještě nedospěla.

Hynek Trojánek

EMIL HAKL vydává v roce 1991 básnickou sbírku Rozpojená slova, o devět let později navazuje opět básněmi v knize Zkušební trylky z Marsu. Před pěti lety přestupuje na dráhu prozaika povídkami Konec světa (Argo 2001), následující rok se zapisuje do povědomí veřejnosti hned dvěma romány – Intimní schránka Sabriny Black a O rodičích a dětech (Magnesia Litera za nejlepší prózu roku 2002), jehož filmové zpracování už se drápe na svět. Zatím posledním dílem je sbírka povídek O létajících objektech. Vystudoval konzervatoř Jaroslava Ježka (tvorba textu), byl redaktorem Tvaru a Instinktu, copywriterem, knihovníkem a prošel celou řadou dalších zaměstnání. Z nich odnesené zkušenosti bohatě zúrokuje ve svých textech.

Rozhodli jsme se postupovat s naší anketkou chronologicky, obrátíme se tedy nyní s otázkami na několik reprezentantů maturitního ročníku 2000. Snad se nám podaří aspoň jejich vzpomínkách zachytit nezastavitelný vývoj, jež má PORG za sebou, a možná i odhadnout jeho budoucnost.

Veronika Koucká

1a.) Co děláš, čím se živíš, co studuješ, jak se máš? (krátký medailónek, prosím)

Mám se fajn, živím se kapesným a brigádama, studuju psychologii na FFUK a výtvarnou výchovu na PedFUK.

1b.) Studuješ teď školu, kterou jsi vždycky chtěla dělat?

Ano, určitě, obě dvě.

2.) Musela ses připravovat na přijímačky nějak zvlášť hodně, nebo ti stačily znalosti z PORGu?

Na přijímačky na výtvarku jsem se jen snažila zlepšit si kresbu, jinak mi bohatě stačily znalosti z PORGu. Na psychologii jsem se hlásila třikrát a z toho dvakrát jsem se hodně připravovala.

3.) Co tě na vysoké škole nejvíc překvapilo? Na co sis musel zvyknout?

Nevybavuju si, že bych z něčeho byla zvlášť překvapená...

4.) Co dal/vzal PORG zvláště tobě, jak tě osobně konkrétně ovlivnil?

Jé, to je složité... asi umět si stát za svým a pocít, že zvládnou skoro cokoli, taky mi dal přátele a přítel. Hlavně na začátku to byla moje vysněná škola, bylo tam všech-

no, co mi na základce chybělo. Nedal mi zrovna moc znalostí, ale to vyvážily jiné věci. Ale třeba znalostí z biologie nebo literatury jsem tam získala dost.

5.) Kdybys mohla s odstupem změnit něco v těch osmi letech, které jsi na PORGu strávila, co by to bylo?

Dávala bych větší pozor na hodinách pánů profesorů Jirmanů a Rolečků. Taky bych chtěla, aby mě déle učil Nico Lauber. Jinak mě nic nenapadá.

6.) Jak se podle tebe změnil PORG během tvého studia?

Vím, že když jsem byla v primě sekundě, bylo tam víc cítit nějaké nadšení starších studentů i profesorů pro tu školu. Asi to bylo i moje nadšení, protože to pro mě všechno bylo hrozně nové a skvělé, ta škola byla hodně výjimečná, což už teď tolik neplatí, protože podobných škol je mnohem víc. Když jsem na PORGu končila, bylo mi třeba líto, jak se změnila přijímačky, protože tehdy, když jsem na nich malovala a povídala si se studentama a s ředitelem, tak jsem věděla, jó, na tuhle školu se musím dostat. Ale to neznamena, že mi to na PORGu ke konci připadalo horší... třeba výlet na Ukrajinu byl jeden z nejlepších zážitků.

7.) Dal bys na PORG svoje (potenciální) děti?

Ano, ráda.

Jan Hon

1a.) Co děláš, čím se živíš, co studuješ, jak se máš? (krátký medailónek, prosím)

Právě se chystám opravit Matějovu slohovku, Matoušovu nemůžu, protože ji neodevzdal. Vymáhání slohovek mě přiživuje – spolu s několika dalšími více či méně příbuznými aktivitami (trocha

redigování, trocha psaní, trocha překládání...). Pak dělám spoustu věcí, které mě neživí: pokus o literární časopis, pokus o kapelu, půl roku kříšení smyčcového kvarteta, které ostatně kdysi vzniklo na PORGu... A taky se snažím (do)studovat – bohemistiku a germanistiku. Mám se při tom všem většinou dobře.

1b.) Studuješ teď školu, kterou jsi vždycky chtěl dělat?

Nevím, jestli vždycky, ale před maturitou jsem na ni chtěl hodně. A když si teď kladu otázku, jestli je to opravdu škola, kterou jsem chtěl – jak říkáte – „dělat“, odpovídám si: obor ano, školu ne. Ale on člověk nemá moc na výběr.

2.) Musel ses připravovat na přijímačky nějak zvlášť hodně, nebo ti stačily znalosti z PORGu?

Musel jsem načíst nějaké odborné texty, ale znalosti absorbované během let na PORGu – zdá se mi – stačily. Bylo ale třeba chtít absorbovat...

3.) Co tě na vysoké škole nejvíc překvapilo? Na co sis musel zvyknout?

Nejvíce mě překvapilo, když jsem na začátku svého vysokoškolského studia konečně zažil, jaké to asi muselo být na druhém stupni základky. Na jednom semináři jsem si vzpomněl na zapomenuté housle v jiné místnosti, přešel jsem lavici, abych nerušil výklad a nezvedal celou tu vedle mě sedící řadu studentů, vyrazil pro ně – a jistý magistr Dobulil mně na cestě ke dveřím sdělil, že „pane kolego, tady už jsme na vysoké škole, tak bychom se podle toho měli chovat“. V téže hodině mě stejnou argumentací zrazoval ještě od houpání se na židli. Ale zdá se mi, že si nakonec zvykl spíš Dobulil než já.

Zejména mě ovšem překvapuje to, čemu říkáme předposranost. Nemá u některých pedagogů pražské filozofické fakulty mezí. Naštěstí je to tak hrozné, že si na to člověk ani zvyknout nemůže. A naštěstí nejsou všichni takoví.

4.) Co dal/vzal PORG zvláště tobě, jak tě osobně konkrétně ovlivnil?

Nedokážu se na těch osm let asi podívat patřičně zvenčí, ale vím tohle: PORG mě bavil, PORG mě vzdělával v oborech, které mě bavily, PORG mně dovolil odejít zcela nedotčen obory, které mě nebavily, PORG mně během historické – tj. ne té dnešní, mytologizované – „laubriády“ dal praktickou školu „občanské angažovanosti“ (doporučená četba: Porgazeeny z let 1996–1998).

A když si vzpomenu na první poporgová léta, tak se mi zdá, že mě vybavil sebevědomím, které zdaleka ne vždycky bylo namístě.

5.) Kdybys mohl s odstupem změnit něco v těch osmi letech, které jsi na PORGu strávil, co by to bylo?

Do třídy, kde jsme trávili poslední 4 roky, bych instaloval umyvadlo.

6.) Jak se podle tebe změnil PORG během tvého studia?

Jako čerstvý absolvent jsem to v roce 2001 vnímal takhle: na začátku to byla škola prestižní svým programem, na konci byl program určován vytyčenou prestiží.

7.) Dal bys na PORG svoje (potenciální) děti?

Pod podmínkou, že bych tu neučil, ano. Zažil jsem i na PORGu pár případů, kdy ve sborově byli příbuzní studentů, a bylo z toho víc škody než užitku. Pro obě strany.

Hanka Třeštíková

1a.) Co děláš, čím se živíš, co studuješ, jak se máš? (kraťoučky medailónek, prosím)

Mám se velice dobře. Studuju FAMU, katedru produkce, jsem v druhém ročníku a do toho se živím jako produkční na natáčení filmů a reklam, pořádáním festivalů a jiných akcí.

1b.) Studuješ teď školu, kterou jsi vždycky chtěla dělat?

To, že chci dělat produkci, jsem si uvědomila až po maturitě, dostala jsem se napodruhé a byla to zatím moje nejlepší volba. Před maturitou jsem ještě moc jasno neměla, což je, myslím, zcela normální.

2.) Musela ses připravovat na přijímačky nějak zvlášť hodně, nebo ti stačily znalosti z PORGu?

Na katedru produkce nejsou přijímačky z nějakých konkrétních znalostí (kromě znalostí českého i světového filmu), ale spíš z všeobecného přehledu, jak kulturního, tak i politického.

3.) Co tě na vysoké škole nejvíc překvapilo? Na co sis musela zvyknout?

Mile mě překvapil kolektiv našeho ročníku, dobře si rozumíme. Musela jsem si po tříleté pauze zvyknout znovu na učení.

4.) Co dal/vzal PORG zvláště tobě, jak tě osobně konkrétně ovlivnil?

Těžká otázka. Dal mi kamarády a spoustu známých a samozřejmě jakousi vzdělanost. Nemám pocit, že by mi něco vzal.

5.) Kdybys mohla s odstupem změnit něco v těch osmi letech, které jsi na PORGu strávila, co by to bylo?

Asi bych se zkusila učit tak, abych si to pamatovala i déle než jen na danou zkoušku.

6.) Jak se podle tebe změnil PORG během tvého studia?

Ze školy plný mániček se zmijovkama, s koberci na podlaze a s dost uvolněnou atmosférou se stala škola, co vypadá jako každá jiná střední. Asi to tak muselo být. Pro mě měla a má stejně pořád jedinečnou atmosféru a pořád jsem ráda, že jsem tam těch osm let strávila.

7.) Dala bys na PORG svoje (potenciální) děti?

Možná ano.

Kazbunda

1a.) Co děláš, čím se živíš, co studuješ, jak se máš? (kraťoučky medailónek, prosím)

Studuju spokojeně ekonomku, moc se zatím neživím, hraju SKApelou a jsem celkem spokojený...

1b.) Studuješ teď školu, kterou jsi vždycky chtěl dělat?

Já jsem nikdy žádnou vysněnou školu neměl...

2.) Musel ses připravovat na přijímačky nějak zvlášť hodně, nebo ti stačily znalosti z PORGu?

Ale tak něco jsem se učil, ale zrovna na informatiku na VŠE to nebylo nějak kritické.

3.) Co tě na vysoké škole nejvíc překvapilo? Na co sis musel zvyknout?

No docela mě „překvapilo“, že to vyžaduje něco víc sebekázně, než jsem byl zvyklý – a zároveň jsem si na to musel zvyknout, takže až napotřetí mně to dopadlo kloudně, takže jestli se chci podělit o nějaké hluboké moudro, tak možná právě o to, že nechat se zbytně moc vyhazovat je celkem velká hovadina...

4.) Co dal/vzal PORG zvláště tobě, jak tě osobně konkrétně ovlivnil?

Dal mi především dobrý spolužáky a vůbec pěkných 8 let...

5.) Kdybys mohl s odstupem změnit něco v těch osmi letech, které jsi na PORGu strávil, co by to bylo?

Tak to už jdete hodně do hloubky... Všechno a nic, možná bych víc fotil...

6.) Jak se podle tebe změnil PORG během tvého studia?

Hodně moc, na začátku, bych řekl, to byl ještě celkem takovej intelektuální hippie-punk, ale hodně sympatickej, kdežto teď už je to zase docela jinde, každá doba si asi žádá jinej přístup. Tam byl ten přelom dávná kauza s Nicem, ale dneska už si netroufnu tvrdit, jestli bylo něco vyloženě špatně nebo dobře... Pokud to vezmeme v rovině nějakých principů (nikoliv osobní), tak Ruth Kolínskou bych chtěl za prezidenta asi tak stejně málo, jako jsem chtěl toho současného, to je myslím celkem dobrý příklad.

7.) Dal bys na PORG svoje (potenciální) děti?

Néasi (Ale jen jestli tam bude pořád ještě učit Voloda).

Matěj Strnad, Matouš Turek

Madrid a Valencie s loutkami bratří Formanů

Nezvykle důrazné únorové slunce, naoranžovělá zem a vítr nesoucí její zrnka. Španělsko. Široká ulice pohlcuje zvuky lidí, aut, zvířat i květin. Fontány mizí a objevují se – syčí do vzduchu. Zatímco Madrid žije svým obvyklým tempem, v jeho zákoutích se Španělům představuje česká kultura.

Ulice je obsypaná hlukem.

„Jak se tady ve Španělsku hraje?“

Matěj Forman se zamyslí. Za okamžik se snaží přes dav odpovědět: „Já myslím, že tu Bouda zažívá svoje nejlepší časy. Španěláci si to dovedou strašně užívat.“

S divadelním večerem Bouda cestuje Divadlo bratří Formanů po Evropě už osm let. Letos v lednu rozložili svoji boudu – šedivě dřevěný stan, v němž se představení odehrává – právě uprostřed Španělska. Mají reprezentovat české umění. Jaký byl jeden zimní týden mezi fontánami a mandarinkovníky pod jasným španělským nebem? A kam vedla návštěva divadelní společnosti loutek, karavanů a psů?

Skokem do Madridu

Sobota, vzletáme ze zimomřivých Čech. Dvě a půl hodiny vzduchem – Alpy a Pyreneje z ptáčích perspektivy – a pak už zbrusu nový terminál Madrid-Barajas.

U východu z příletového haly na nás čeká Španěl Tomáš, seslaný deus ex machina, který nás přijel přesunout k Boudě. „No problem, no problem,“ směje se, když i jemu se nezměrná letištní hala zamotá do bludiště. Říká, že je

z Milos Forman's production. Pochvaluje si, jak se mu to podařilo všechno stihnout – před chvilkou prý akorát dotočili dokončovací záběry, které nakázal Miloš Forman z Ameriky vyrobit pro svůj nový film Goya, jež tu natáčel v létě.

Projíždíme Madridem: nejčastěji nevzhledné činžákové kvádry s malými balkónky a okenicemi proti prudkému slunci, jaké jsou zvykem ve Středomoří. Město lemují vysoké jeřáby, které cosi ustavičně budují. Míjíme nevýraznou betonovou stavbu. Tomáš na ni začne rozjařeně ukazovat, jako by to byla národní památka z desátého století. „This is a stadium of Real, Real Madrid!“

Přijíždíme na malý úzký plac, z jedné strany všudypřítomné činžáky, z druhé malá sportovní hala. Po straně stojí za sebou srovnané karavany, mezi nimi probíhá šest až osm psů. Na zemi leží jako geniální obrazec síť kabelů a hadic.

Vítání.

„Ahoj!“ pokřikují Francouzi z Theatre Dromesco, kteří Boudu kdysi s Diva-

dlem bratří Formanů oživil.

„Bydlíme tady jak rumunský cikáni,“ poznamenává unaveně Bela.

Dny české kultury v Madridu končí: zítra odpoledne se celá společnost – se třemi slepicemi, dvěma zakrslými prasátky a jedním ptákem marabu – stěhuje do Valencie, kde se zúčastní dalšího festivalu. Celé divadlo se musí sbalit do dvou větších nákladáků.

Dvacet hodin, které do přesunu zbývají, je vymezeno na prohlídku města.

Historické centrum Madridu zaskakuje svou jednotvárností. Téměř veškerá architektura pochází ze sedmnáctého století. Domy se zdají být vytesané podle jedné šablony, každý má obdélníková okna ověšená štukovaným ovocem a čtyři patra rozdělená římsami. Jediné, co se různí, jsou železná zábradlí malých balkónů, která zdobí každé okno. V tomto stylu stojí i dvě nejznámější madridská náměstí – Plaza Mayor a Plaza del Sol.

Bratr Forman je hladový

Vracíme se zpátky. Na placu se mezitím přestalo sklízet, skoro všechno je už v autech. Matěj říká, že má hlad, že s ním musíme na *tapas*.

Jdeme na *tapas*. Provázejí nás tři Španělé, dvě holky a jeden baleták.

Španělsko má jistě mnoho specialit, ale nejpůvabnější zvláštností jsou určitě bary, v nichž se čepuje pivo, rozlévá víno a hlavně podává tapas – vše, co se dá vzít do ruky, od nakládaných mušlí, přes krychličky smažených sépií až po opékané plátky pálivých papriček. Bary společensky fungují stejně jako v Česku hospody, jen se v nich stojí. Španěláci si zkrátka u piva moc neposedí. Stůl – obyčejný dřevěný stůl – byste našli jen v barech luxusních.

Matěj objednává. Za okamžik postaví „barman-dědek“ na svůj pult čtyři talíře, každý s jiným tapasem, a k tomu košík s bagetami. „Taste this,“ pobízí baleták a koulí očima pod monstrózním obočím. Dědek stáčí pivo z pípy, na níž posedává kovový orel. Točí ho do dvoudecek, z jakých se u nás v létě na koupalištích pije oranžová.

Gól! Robinho dal na obou zdejších obrazovkách branku, Zidane mu přihrával. Pátá minuta, Bilbao – Real 0:1. V Madridu olympiáda nezajímá nikoho.

Dojedli jsme a dopili. Ještě jedno? Ne. Půjdeme do další „tapaserie“. Není zvykem zůstat v baru dlouho, vždy nanejvýš dvě piva, obalované kalamáry, poklábosít a zas jinam. Říká se tomu „cesty piva“.

Odcházíme. Dědek po nás z pultiku sebere nádobí, zbytky smete na zem. Pokrývka podlahy prozrazuje, že se tak děje pravidelně.

Velké umění

Ráno. Bela naplánovala prohlídku Prada. Sestupujeme do starého madridského metra. Pod městem leží hustá síť dvanácti linek, údajně velmi přehledná. Vlaky jsou

užší, intervaly delší. Jedeme. Do vagónu najednou nastoupí muž s harmonikou. Začne hrát. Není bezdomovec, je to průměrný snědý Španěl, stejný jako většina cestujících. Píseň skončí, on obejde vagón s kelímkem a příští stanici vystoupí.

Davy proudící do Museum Nacional del Prado sleduje velká Goyova socha. Řadíme se do proudu a necháváme se scanovat žulovými očima velkého malíře i moderními přístroji na odhalení kovu. Jsme uvnitř – vůně „vysokého“ umění je cítit na první pohled. Jako by nic tu visí obrazy Velasqueze, Bosche, El Greca, Ribery. A samozřejmě Francesca Goyi. Z obrovských pláten na nás shlížejí Svaté trojice, královské rodiny, ukřižování Kristové, liliputky se svými dvořany i nahé či oblečené Maji. Zdá se, že řetězům sálů scházejí konce. Sklo chrání jen hrstku děl, vše ostatní hlídají postarší „pani galérie“, stejně jako všude jinde. Vše je jako jinde, například na možnost spatřit na pár okamžiků Rajskou zahradu Hieronima Bosche se tu stojí minuty a minuty.

Bohudík za záplavy

Polední přípravy před odjezdem. Zapřáhnout karavany, vycouvat s nimi na rušnou ulici a pak už zhruba tři sta padesát kilometrů na pobřeží do Valencie. Ještě je však nutné projet v Madridu zácpu. Jedeme s Formanovými, řídí Petr, mladší dvojče Matěje. Čekáme na světla, přímo vedle nás stojí se svým autem Lili, Francouzka – herečka z Boudy. Petr pobízí svoji manželku Kláru, aby z okýnka na-

krmila Lili jejich máslovými sušenkami. Klára se vytahuje z auta, ztepilá Francouzka chroupe sušenky a něco na Petra křičí. Zelená. Za námi zatroubilo auto. „Tak se nezblázní, ty jeden Španěláku!“ rozčiluje se Petr a zařadí.

Pět hodin dálnice. Suchá hornatá krajina.

Asi půl dvanácté – Valencia za tmy.

Bydlíme „v řece“.

V 50. letech město zažilo ničivé záplavy: voda tehdy poškodila téměř celou Valencii, včetně jejího krásného, věkovitého historického centra. Aby se nic podobného už nikdy nemohlo opakovat, vznikl drahý projekt na úplné odklonění řeky z města. Ve vysušeném korytě pak vznikla zóna pro odpočinek: na bývalém dně vyrostl jeden dlouhý park.

Pro Boudu je vyhrazeno písčité prostranství, kde zahrada ustupuje kulturním akcím. Na obou stranách se nad námi tyčí domy, které kdysi lemovaly nábřeží. Kamiony s divadlem sem dorazily brzy ráno. Modré nebe, čtrnáct stupňů, lehký vítr. Divadelní stan se bude stavět tři dny, čtvrtý se hraje.

Až na dně

Ráno, večer. Ráno, večer... a ráno i večer.

Ráno. Necháváme se unášet proudem zelené řeky. Míjíme sad madarinkovníků, okolo kterého projíždějí strážníci na koních, pak ohromnou fontánu, do níž právě skočil vlčák, potom hřiště – dítě spadlo a brečí. Jednou park protéká pod starým kamenným mostem, podruhé pod supermoderním, jehož design jemně doplňuje zdejší zástavbu. Lidé z Valencie – každého věku – tu opravdu žijí velký kus ze svého volného času: běhají, jezdí na kole, venčí psy, cvičí tai-či, odpočívají na trávníku pod stromy ...

Dál po „proudu řeky“ vzniká odvážná čtvrt bílé moderní architektury, které vé-

vodí divadlo ve tvaru hlubinné, dravé ryby a muzeum vědy se skleněnou střechem ostrých vln.

Odpoledne. Bela začíná ve stopětilitrovém kotli vařit polívku, která je součástí každého divadelního večera, tentokrát brazilskou. Petr s Igorem, šéfem Theatre Dromesco, ještě zkoušejí „loutku“ – lyrickou pasáž Boudy. Nylonové provázky se napínají a povolují, marioneta něžně zvedá lipovou ručku. Lili pobíhá sem a zase zpátky na lodičkách (z podpatků by se kdekomu závratí zatočila hlava) a venčí prasátko, jež bude za pár hodin hrát svůj krátký part.

Půl deváté, zatímco do boudy proudí zástup Španěláků, Bela krájí maso do polívky. Diváci si sedají kolem velkých dřevěných stolů. Bar se prolamuje pod tíhou nalitých sklenic. Všichni mají co pít, cikán Šani nasadil smyčec na struny svojí basy, Bouda začíná.

Lili přichází zpívat. Stěžuje si vetché matce na tupé bratry Formany. Igor o krok unikl padajícímu kameni, diváci se bojí,

aby na ně něco nespadlo. Cibule, Španělka vyjekla. Marabu roztahuje svá šedá křídla. Slepice. Lili jde spát, velká chvíle pro prasátko (trochu kvičí). Stíny. „Jump in, Barbie!“ Tma. Loutka, kdo by teď nechtěl sedět u nejnižšího prostředního stolu? Polívka, dobrou chuť. Petrova smutná historka s lžící mezi naběračkami. Igor a tři minuty filosofie. Lili se dusí, běží pryč. Dýchá? Ukláněčka.

Aplaus. „Španěláci si to strašně užívají, říká Matěj.

A znova

Čeká nás cesta do Madridu a let. Palmy se kymácejí ve větru. Loučíme se. Formani s Dromescem budou hrát Boudu ve Valencii ještě asi týden. Pak česká kultura ve Španělsku na čas skončí. Už teď se ale jedná, že by se v novém valencijském divadle hrála Kráska a zvíře, minimalistická opera Phillipa Glasse, velkolepě zpracovaná vizuální poetikou Divadla bratří Formanů.

Opouštíme koryto a jeho prostor vyhrazený umění. Pravda že z „nábřeží“ vypadá bouda s karavany a kamiony okolo skoro jak cikánské ležení. Mimo parkovou řeku ovládá Valencii známý španělský hluk. Míjíme historickou bránu města, vjíždíme na dálnici, míříme na Madrid-Barajas.

Za několik hodin Bela zas zatopí pod kotlem na polívku, Šani se chopí smyčce a krátce po tři čtvrtě na devět začne Bouda znovu.

Jitka Rudolfová

Albert aneb Krátká návštěva v Ústavu mateřství

Vždycky mě zajímalo, co se skrývá za oprýskanými dveřmi té šedivé budovy někde za Kačerovem. Moje maminka, neonatoložka, se z této podivné funkcionalistické stavby vracívá odpoledne nebo ráno po službách, často s unaveným obličejem. Nikdy jsem si nedokázala představit, jaká dramata tam asi zažívá.

Neonatologie je porodnický obor, který se na rozdíl od gynekologie zaměřuje na novorozence. Neonatolog se během těhotenství ženy a následujícího porodu a pobytu v porodnici nestará o matku, nýbrž o dítě. Je to leckdy nevděčná úloha, protože ovace za dobrý průběh porodu a pobytu v porodnici často sklízí právě porodníci a gynekologové, ale na nenápadné neonatologie se zapomíná.

Má návštěva byla plánována na páteční noční službu mojí maminky. Poslední vizita se konala v 16:30, takže jsem už ve čtvrt stála převlečená a vymydlená na doktorském pokoji. Role „žákyňky“ mi docela seděla, přestože jsme si s mojí maminkou tak podobné, že bystřejším očím to muselo být nápadné. Jsem ráda, že mě prováděla ona, jako anděl v bílém mi všechno ukázala, jako matka dceři osvětlila tajemství Ústavu mateřství.

Standardní pokoje vypadají jako každé jiné na jakémkoli oddělení státních nemocnic s tím rozdílem, že u klasických rozvrzaných kovových postelí je ještě jedna malá, roztomilá postýlka na kolečkách. A pacientky tohoto oddělení jistě rozpoznáte od těch „normálních“: leží rozvaleny na posteli, břicha mají ještě veliká a vedle sebe malinké cosi, co spokojeně saje, je tu neustále slyšet, kolem čeho se to tu všechno točí. Sestřičky diskutují o tom, jestli ta na osmičce už dobře kojí a jestli tamto na čtyřce už dobře pije. Prostředí je tu vlídné a atmosféra živočišně útulná, jen se uvelebit, narodit se a pak jen řešit to, kde teče mlíčko. Jen ta malá Vietnamka stojící na chodbě, v ruce madlo od pojízdné postýlky, v postýlce baculaté mimino, telefonuje. Čekáme na konec telefonátu, aby se máma zeptala, zda je vše v pořádku, jestli je dítě spokojené, a aby zodpověděla neustálé dotazy o prsech, bradavkách a plenách. Konec hovoru je však v nedohlednu a máma se ptá kolemjdoucí sestřičky: „Umí trochu česky?“ „Tahle ani moc ne.“ Dítě vypadá spokojeně, a proto ho necháváme spát a přesouváme se o dvě patra níž.

Nadstandardní pokoje jsou vymalovány žlutě, je v nich televize a plochy zdí zakrývají veliké fotografie od Jana

Saudka, a hlavně od jeho bývalé milenky Sary Saudkové, která mu v Krči porodila už několik vnoučat a snímky věnovala nemocnici. Kromě malé postýlky pro dítě a větší pro matku je tu i jedno lůžko pro návštěvy, které se zde mohou pohodlně natáhnout a třeba tu i přespat. Vizita proběhla v klidu, kultivované mladé dámy ležely na postelích rozvaleny jako bohyně plodnosti, tatínkové pozorně poslouchali řeči o bradavkách a my se vydaly na porodní sál.

Tajemný svět mateřství má srdce (nebo spíš lúno) v prvním patře, kde se za velkými šedivými dveřmi objevuje dlouhá chodba s lavičkou, na níž sedí muž s hlavou v dlaních, a vypadá, jako by nebyl úplně v pořádku. Všimám si otevřených dveří, za kterými se nachází trojice sprchových koutů určených pro matky se začínajícími bolestmi. Zásadní jsou tu velké gumové skákové míče, které pomáhají maminám se před porodem uvolnit. Nemusejí ve sprše stát, mohou jen za příjemného skákového pohybu přestávat první signály blížící se bolesti.

Vítá nás trojice žen oblečených podobně jako my – později se dozvídám, že jde o paní doktorku a dvě sestřičky – a nadšeně se ptají, jak to minule dopadlo s tím „mimimem“ a co se děje nahoře nového. Já se orientuji většinou podle gestikulace a výrazu, protože popis dobrodružství s dítětem je dost složitý. V šeru škvírou ve dveřích zahlédnu veliké porodní lehátko s podnožkami na nohy, což na mě zapůsobí tak, že skoro přeslechnu otázku: „A půjdete se mrknout i na porod?“ Přírodně zrudnu, zalknu se a pak povídám: „No, snad ani radši ne.“

Skáčeme z jednoho patra na druhé, až se dostaneme úplně nahoru, kde jsme začínaly. Vizita ještě nekončí. Čeká nás ještě jednotka intenzivní péče na konci chodby třetího a posledního poschodí. Anděl mě provází, vypráví mi příběhy malých pacientů, až staneme nad lůžkem, kde leží jeden s trubičkou kyslíku zavedenou do plic. Tohle dítě mělo při porodu neočekávanou, ale velmi závažnou komplikaci a následkem toho bude s největší pravděpodobností handicapované. Myšlenky se mi honí hlavou.

Do malého tmavého pokojíku táhneme podivný počítač na kolečkách, který má na straně velkou tubu s gelem a několik malých speciálních myší. Sestřička přináší dítě s podezřením na vnitřní krvácení hlavy a zanechává mě samotnou s andělem

a bílým pytlíkem přede mnou. Mimino spí. Musím mu držet hlavu v jedné poloze, a proto nastává ten velký okamžik, kdy poprvé cítím jemnou hebkou pokožku pod bříšku svých prstů. Hned uplatňuji své znalosti z hodin biologie a začínám zkušeně nahmatávat fontanely, ale máma mě předběhla, namačkala velkou vrstvu gelu na jednu ze sond a přitiskla ji dítěti na hlavu. Poprvé vidím ultrazvukový obraz mozku.

Další pacient potřebuje zkontrolovat srdce. Vidím zcela zřetelně jeho části a otevírající se chlopně. Jsou neuvěřitelně rychlé – dozvídám se, že srdce novorozence bije až stočtyřicetkrát za minutu, což je asi dvakrát víc než u dospělého. V době nejzajímavějšího pozorování přibíhá udýchaná sestřička a sděluje: „Paní doktorko, volali ze sálu, je tam zkalená voda!“ Máma zvedá dítě, volá na jinou sestřičku, obratně mimino předává a na mě se rychle otáčí: „Tak jdeš?“

Řítíme se ze schodů, naše bílé bačkory klapou a najednou se ocitáme na porodním sále... Ale jelikož ještě nikdo, kdo tam byl, nedokázal popsat to, co se uvnitř dělo, neudělám to ani já a kouzlo Ústavu mateřství zůstane utajeno.

Albert leží na postýlce, má na sobě plínku a pomalu otevírá oči. Vše dopadlo dobře, je to zachráněný hypertrofický („přerostlý“) novorozenec, který se s fialovým číslem na bříšku spokojeně protahuje. Poprvé.

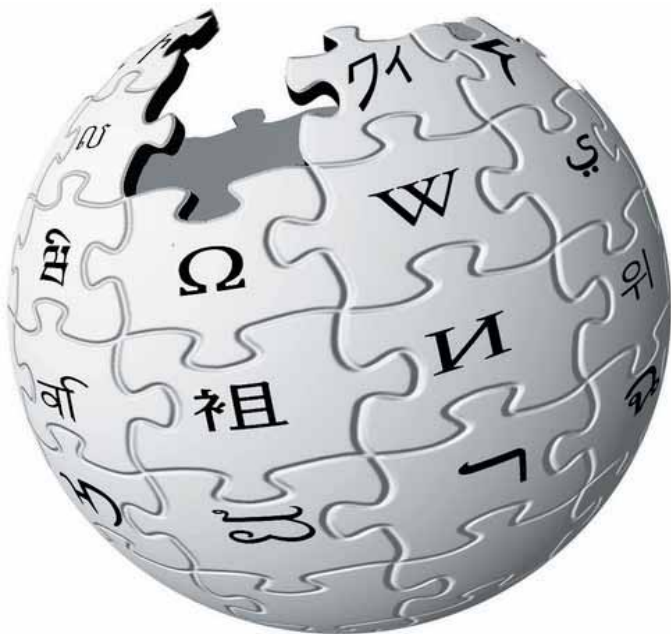
Dotkli jste se někdy kůže dítěte, narozeného asi tak před deseti minutami?

Tatínkové jsou na tom po porodu prý i někdy hůř než maminky. Porodnice, svět sám pro sebe, je často velmi popte. Tenhle jen koktal a měl slzy v očích. Anděl mu vysvětlil co a jak (už konečně vím, odkud má ten táhlý, klidný tón hlasu, když něco složitějšího vysvětluje) a já plna otázek o smyslech a důvodech se převlékám v doktorském pokoji. Návštěva končí předčasně, po osmé hodině. Mé myšlenky budou ale ještě dlouho obletovat malé postýlky.

A závěr? Alberta asi už nikdy neuvidím, ale to, jak mi pomohl podívat se na svět zase trochu jinak, mu nikdy nezapomenu.

Zuzana Burianová

Wikipedie – svobodná encyklopedie

WIKIPEDIA The Free Encyclopedia

Wikipedie původně vznikla roku 2001 jako zdroj návrhů pro další obsah Nupedie, běžné neziskové internetové encyklopedie, která se snažila zapojit do tvorby čtenáře. Označení Wiki se dnes používá souhrnně pro všechny internetové stránky, které může každý návštěvník na místě měnit, což je právě koncept, který přinesl tehdy 13 dní starý systém WikiWikiWeb.

Nápad Wikipedie byl už od začátku postaven na čtyřech principech svobodného softwaru (po vzoru operačního systému GNU/Linux) – neboli svobodě používat, kopírovat, měnit a distribuovat pro jakýkoli účel, a tak veškerý software, který Wikipedie používá, i veškerý její vlastní obsah je možno bez omezení a bez jakýchkoli legálních obtíží citovat, měnit pro své potřeby, měnit pro veřejnost nebo i prodávat.

Duševní vlastnictví a růst

Na otázku, komu Wikipedie patří, není odpověď. Copyright k ní drží každý z několika milionů přispěvatelů. Patenty se jí netýkají – zbývá už jen obchodní značka, a tu vlastní teprve od ledna ve většině západních zemí nadace WikiMedia, která byla založena roku 2002.

WikiMedia se stará o servery na čtyřech místech světa, má dva až čtyři zaměstnance a asi milionový dolarový rozpočet. Do roku 2003 stačil jediný server; dnes jich je zapotřebí více než stovka, aby zvládly zpracovat dva až sedm tisíc návštěv za vteřinu, čímž se Wikipedie koncem ledna vyšplhala až na místo čtrnácté nejnavštěvovanější domény. Všechno je placeno z darů jednotlivců a firem, především v USA, přesto ale Wikipedie neobsahuje reklamy, ani podle všeho nikdy nebude – to souvisí s přesunem vrchní domény z .com na .org.

Dnes má anglická část Wikipedie 970 tisíc členů, z toho je 823 volených administrátorů, kteří mají vyšší

pravomoc. Stát se administrátorem je velmi obtížné, a dokud nemáte tisíc příspěvků, tak i zcela nemožné. Pro řešení nejvážnějších problémů existuje ještě patnáct tzv. arbitrů, ale ti využívají moc jen zřídkakdy.

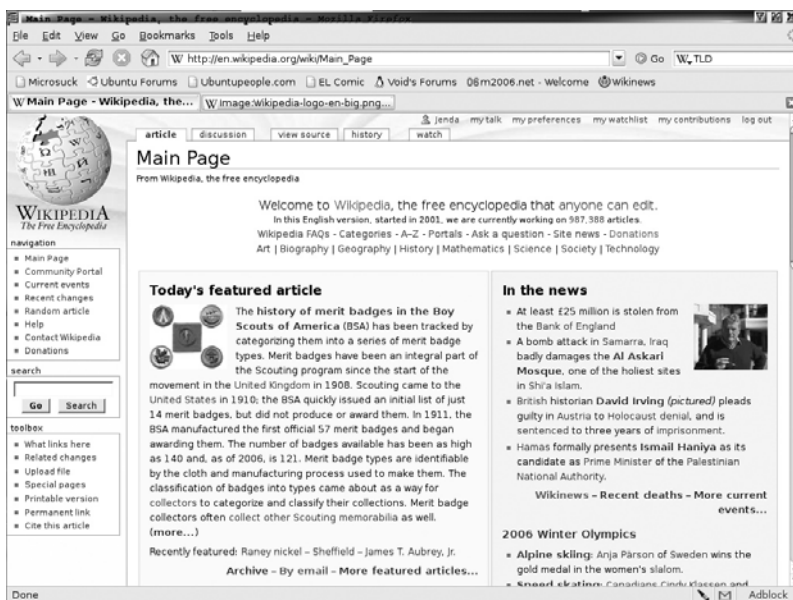
Wikipedie nedávno slavila své páté narozeniny a k datu odezdání PORGazeenu do tisku (27. 4. 2006) překročila jen v angličtině milion článků. Každý den přibývá 2000 nových. Lze to porovnat s rozsahem druhou největší encyklopedií, Britannicou, která jich má „pouhých“ 120 tisíc.

Wikipedie je obrovským zdrojem informací a mnohokrát byla kvůli svému cíli obsáhnout veškeré lidské vědění nazvána novodobou Alexandrijskou knihovnou. Svou efektivní strukturou a hierarchizací ve spojení se zabudovaným vyhledávačem je mocnou referenční pomůckou ke studiu všech oborů. Já sám ji používám každý den.

Vandalové a kritici

Wikipedie má mnoho kritiků, především z řad konkurence, vlastních redaktorů a lidí, o kterých se v ní píše. Bylo řečeno a mnohokrát opakováno, že je nepoužitelná jako referenční zdroj, protože nemá žádnou autoritu – není možné zjistit, jak kvalifikovaný byl autor příspěvku. Nutno uznat i to, že ve Wikipedii se věnuje mnoho prostoru tématům, která lidi zajímají, méně jsou zpracována ta, o kterých nikdo nechce psát. Dále neexistuje formální aparát, který by ověřoval fakta – měnit články může totiž opravdu každý. Registrovaný uživatel může psát nové články a jeho změny se objevují okamžitě.

Například během minulého roku se na Wikipedii objevilo obvinění jedné osoby z vraždy obou Kennedyů. Zůstalo bez povšimnutí po dobu několika měsíců. Případy vandalismu se loni silně zmnožily, některé byly způsobeny přímo kritiky Wikipedie, kteří chtěli ukázat, jak slabý její systém je. Dnes už má Wikipedie dokonalejší obranu, a tak bývají velké vandalismy rychle odstraněny s pomocí složitého systému databází a záloh. Podle IBM, které provedlo bez vědomí Wikipedie test efektivity redaktorů, je většina útoků opravena do pěti minut. Často je také porušována zásada, že obsah musí být nestranný – stává se, že obzvláště citlivá témata jsou postrkována z jedné strany názoru na druhou, a tak existuje skupina tzv. polochráněných článků; jde především o životopisy politiků (např. Hitlera).

V prosinci zveřejnil vědecký časopis Nature srovnávací studii Wikipedie a Encyklopedie Britannica. Na dvačtyřiceti člancích vědeckého charakteru srovnávali odborníci kvalitu encyklopedií, aniž věděli, co mají před sebou. Zatímco Britannica měla v průměru okolo tří vážných chyb na článek, Wikipedie měla okolo čtyř. K tomu ale možno dodat, že Wikipedie má články v průměru 2,6krát delší, a tak má na slovo – alespoň tedy ve vědeckých oborech – dokonce méně chyb než Britannica.

Wikirodina

Za zmínku stojí i sesterské projekty Wikipedie: např. Wikcionář – mnohojazyčný slovník a thesaurus, Wikinews – pomalu se rozvíjející online noviny a Wikispecies – obsáhlá mnohojazyčná databáze biologických druhů. Pro užitek z těchto projektů je však znalost angličtiny podmínkou. Kromě sesterských projektů

má Wikipedie na internetu i mnoho nespřízněných projektů, např. encyklopedie s konkrétním zaměřením nebo vynikající parodie na samotnou Wikipedii Uncyclopedia.org, která si vystřelí snad z každého aspektu Wikipedie a stává se místem, kam může každý psát hlouposti (ale musejí být vtipné!). Nejlepší způsob, jak poznat Uncyclopedii, je přečíst si o ní ve Wikipedii a poté o Wikipedii v ní.

Závěrem několik slov o poněkud zakrnělé české Wikipedii. Obsahuje dvacet tisíc článků a má okolo čtyř set členů. Richard Stallman ve svém eseji Svobodná encyklopedie, který napsal ještě před vznikem Nupedie, píše, že tento projekt bude spoléhat především na studenty a učitele. Takže si nestěžujte, že v ní nic není, a něco do ní přidejte – je nás tu přece deset milionů.

Janek Vančura

Annaberg

Vyměňovat můžete známky, pohledy, úsměvy. Praha a Annaberg si na začátku prosince vyměnily studenty. Zatím se konala jen fáze „my jedeme k nim“, opačná „oni jedou k nám“ se uskuteční koncem dubna. Nepřísluší mi hodnotit samotnou ideu podobných jazykových výměn – o tom snad jindy – ale pár slov k té letošní, německé, septimánské, trochu i sextánské, řeknu.

Pointu prozradím hned předem, a to tím, že všechny ujistím, že se nestalo nic hrozného. Žádný úraz, úmrtí ani amok sítnice, celých pět dní proběhlo hladce, jako když vám uklouznou nohy na annaberském náledí. S rodinami byli spokojeni skoro všichni, asi až na Anežku a na mě. Já měl málo komunikativní rodinu, Anežka nekomunikativní. Ale přesto byli hodní a většinou i milí. Nadšení některých z pohlaví a vzhledu přidělených partnerek (neb Němců-hochů bylo jako šafránu) neznalo mezí. Když jsme se po příjezdu uchylovali do svých nových domovů, zjistili jsme, že všichni bydlí všude. Deset minut pěšky na náměstí, nebo klidně i deset minut na vlak, deset minut vlakem a pak deset minut pěšky na náměstí.

Organizátorky našeho zájezdu – prof. Šlajchrtová i její kolegyně Karin – se nám úspěšně snažily naplnit volný čas, a tak jsme v Annabergu viděli všechny myslitelné i nemyslitelné turistické atrakce. Navštívili jsme mimo jiné školní muzeum, hamr, muzeum Krušných hor (Erzgebirge) atd. Za nejzdařilejší považuji výlet do Oberwiesenthalu půvabně fotogenickou parní lokomotivou, kombinovaný s pří-

jemným bruslením. Poučná byla také návštěva několika málo hodin vyučování, kdy jsme byli sice v hodině latiny za naprosté analfabety, chuť jsme si ale spravili vzápětí na angličtině, kterou jsme s úspěchem opanovali. A co rodiny? Ta moje mi sice s němčinou moc nepomohla, ale byl to poučný vhled do silně věřící rodiny nižší střední třídy, téměř námět na referát ze sociologie. Měli pět dětí, všechny s klasickými starozákonnými jmény jako Daniel nebo Rebekka. Na autě měli – po celém Annabergu rozšířenou – samolepku, která byla kombinací Davidovy hvězdy a křesťanské kryptografické ryby. Celkově byli Izraelem dost posedlí, Rebekka mi řekla, že je to její vysněná země, i když vlastně nevěděla proč, prý možná jen proto, že se v Německu moc lže.

I naši hostitelé se snažili, abychom žádným způsobem nestrádali a v tomto ohledu bezkonkurenčně vynikal organizační talent Tim. Syn evangelického faráře zabezpečil naši zábavu až do pozdních večerních hodin a největší aplaus sklídl určitě tím, když se mu podařil malý pro-

testantský zázrak – sehnal v Annabergu stolní fotbal. Dost času jsme trávili v annaberském Eis Café, obsluhováni servírkou, která zejména v našem chlapeckém kolektivu rozhodně nebyla neoblíbená. Většina Němek byla dost zakřiknutá (v průměru byly o dva roky mladší než my), ale jazykové i jiné bariéry v průběhu každého večera ve společnosti postupně padaly. Možná se o to zasloužil jejich tamější (podle mého soudu nestydatě odporný) oblíbený lahvový nápoj skládající se ze směsi koly a piva. Během rozlučkového večírku na faře se mimo jiné potvrdilo staré známé pravidlo, že „evangelíci to vždycky dokážou pořádně rozjet“.

Jestli měl někdo obavy, že by v německé mluvčí zemi zahynul, tak se ukázaly jako falešné. Ostych z používání němčiny se snad snížil, naopak se zvýšilo jazykové sebevědomí všech účastníků zájezdu. Nezbyvá než poděkovat všem výletníkům a doufat, že i příště se podaří aspoň tak zábavný, bezproblémový a příjemný výjezd jako byl tento.

Matěj Strnad

Perly sviní(m)

Prof. Valášek

Valášek je equus castratus minor, nejsem žádný hřebec. (o tom, jak přeložit své jméno do latiny)

Vy se taky někdy zamilujete a pak zjistíte, že mu smrděj nohy a kouří.

Až přejdou Máchu romantické roupy, tak z něj bude dobrý básník.

Nikdy nemíchejte pivo a víno a nikdy nepijte na švestky a třešně, doporučuji čtyři z pěti Rychlých šípů.

Lucie, posaďte se, nebo máte snad piercing i v zadku?

To je votrava ty sekundární pohlavní znaky, že jo, Sandro, lepší sou ty primární.

Myslíte dobře, píšete blbě. (o Jakubově recenzi)

Sandro, já vám asi hodím křídou do čaje...A nebo ne, já vám tam nastrouhám hlavičky od sirek, to pak zhebnete.

To je dobrý i dneska, že když máte nějaký kreténský nespisovatelský jméno, tak se vdáte, nebo si ho musíte změnit. (o pseudonymech)

Já vám dám past na Toegela, ten vodešel domu před půl hodinou. No to je teda prdel. (Poté, co si pan profesor sedl na katedru pokrytou nastrouhanou křídou.)

Sandro, to si nechte na zemák todleto. Já myslím, že by vám Profota líbal ruce i nohy, kdybyste si četla o hodině v atlase...

Jo vy máte Bukovskýho, tak ten jenom ruce.

Matěji, vy jste takový Tarzan našich lesů. (V reakci na Matějovo vyprávění, kterak se ukrývá před policií na stromech.)

Všechno, co vás v životě napadlo, i to, co vás v životě nenapadlo, tak to tam je: vsedě, vleže, shora, zespoda, z okna, na stole, vedle stolu, do stolu. (definice pornografického románu)

Prostě jsem to neopravil, tak máte efko.

Honza Štorek: Ve dvanácti mu umřeli rodiče... otec a matka. (z jeho referátu)

M.V.: Šou, vy z toho děláte šou.

Matěji, nezlobte, nebo vám vsunu horký pytlík do úst. (krátce poté, co pan profesor ukončil přípravu svého čaje)

Tady zase Přibík nechal nějaký porno. (při zkoumání obsahu oktávanské katedry)

Zaipsumem si...??? No, tak nic...

Prof. Arnot

Na tom byl normalizační komunismus založený, aby se lidi nažrali a drželi hubu.

Jestli zlikvidujete Židy nebo kapitalisty je jedno, všechno je stejná zhůvěřilost.

Evo, přeju hodně úspěchu se stlačením plynu. (přání před testem z fyziky)

Ne že by tam chtěl zneužívat patnáctiletý kluky. To se prostě občas stane. ... Když tam má těch patnáct malejch ministrantů, tak prostě občas ulítne.

Bidláková: Máte tu čtyřiadvacítku, Honzo?

HzZ: Jo, mám.

B: Tak ji běžte rychle udělat na tabuli.

HzZ: Tak to musím říct, že ji nemám.

B: Jak to?

HzZ: No já myslel, že už skončí hodina a budu to dělat příště.

To už bych to měl.

(biologie poprvé s Poutníkovou)

KS: To je dobrý, ty vole. Vona vůbec nezapisuje, vona jenom kreslí.

HzZ: Třeba neumí psát.

(o drogách)

Toegel: V každý kytce něco je.

ŠK: Seš čůrák.

KS: Cože sem?

ŠK: Seš ČŮRÁK!

Kopřivová: Hele, čůráci, jestli toho nenecháte, tak oba vypadnete!

Fantys: Mně bolejí v krku.

Vybral Jakub Jedlička a 08

Léto v zimě

Právě jsem do velké skleněné konvice nalil vařící vodu. Právě v této chvíli pozorně sleduji

zázrak vzkříšení. A právě jsem sňal „záklopku léta“, onu pečeť, jež dosud bránila vůním prodrat se z nitra konvice. Právě se stal zázrak! Všichni svatí a svěťice boží, všichni proroci, mučedníci, panny, vdovy i kůry andělské mi to dosvědčí. Stal se zázrak!

Ach! Zajisté! Ptáte se, jaká podivuhodná alchymistická transmutace probíhá na mém laboratorním stole? Spojil se snad červený lev se žlutým drakem?

Nic takového. Nejsem alchymista, jsem pouze člověk se starou zpustlou zahradou. Jistě, už to je zázrak, nemyslím samozřejmě sám sebe, ale onu již zmíněnou zahradu.

Není snadné něco takového vytvořit, protože se musíte každého tvoření vlastně vzdát. A to, co musíte udělat, se dělá-nedělá

jen velice, velice nesnadno. Tiché, trpělivé a odevzdané čekání. Nic více a nic méně. Možná celé generace anebo nikdy. Možná jste odsouzeni k anglickému trávníku, pravidelným záhonům, zahradě bez mšic a s růžemi tak velkokvětými, že už ani nevoní.

Ale někdy se někde najde koustíček zapomenutý, zcela malý fragment zahrady rajské, omrvinka ztracené blaženosti, a my budeme do něj pozváni k účasti na bytí vpravdě zázračném.

Zázračné jsou prastaré jabloně, celé ztlustle boulovaté. Na jaře růžově rozkvetou, ale svými drobnými jablíčky už budou žít pouze tajemné lesní lilie, které rostou v jejich stínu. Veliký ořešák a hrušeň sevřená náručí břechtanu. Stromy to rozpukané a děravé. Obydlí překrásných, důstojných, jantarově zbarvených sršňů. Kdo vůči nim uplatňuje patero konfucínských vztahů, nenalezne sousedů pokojnějších. Tráva vysoká a čeled' okolična-

00 17. 80. 412
MUŠÍ HODY.
 Bzukačky, posičky, prusivky, tiplec, ovádě a roupek.

tých hojná, pro hmyzí hody štědrě uchystaná. Požehnaná zahrada plevele a bzukotem oplývající. Zázrak nad zázraky.

Tu a tam ještě vyžílá pivoňka purpurově prokveté někde na okraji kapradin, které obsadily nejstinnější kouty. Poruší tak tlumený soulad barev, ale jen dokud nebude zcela pohlcena rychle se rozrůstající svídou.

Koho ještě zmínit z obyvatelů tohoto ráje? Snad zbytek husťých keřových růží, mechových stolístek prorůstajících kameny

rozvalené terasy, které voní, až když uschnou, a kvetou tak krátce, že jim nikdo nevyčítá, že pocházejí z oněch „lepších časů“ záhonů a cestiček. O těch možná někdy přístě.

My pohlédneme tam k tomu plotu, do temně zeleného houští špicholáků téměř neprostupných. Listů smaragdových, pilovitých, lichozpeřených a květů okřínových, krupičných, smetanově pobledlých a ztěžkle vonných.

Host převzácný i častý. A třebaš v zahradách serailu sultána babylonského ho nenajdeš, v koutě rumištním spočine rád. Host vyháněný odevšad. A přece, koho navštíví, měl by se slovy „Nejsem hoden“ pokleknout.

A zajisté již každý poznal, o kom se zde píše. Je to bez. Černý bez. Ten, který rozkvétá na počátku léta a v horkých slunečných dnech zaplavuje zahradu táhlou, lehce medově zatuchlou vůní starých barokních lékáren. Již pouhý pohled na něj léčí, co teprve jeho květ či plod. S pokorou a bázni se přibližují k tomuto posvátnu. Jako bych se dotýkal nefritových přívěsků na šatu císaře Šuna, trhám květy a recituji posvátné mantry a zdvořilé omluvy: ÓM... Vznešený ctihodný Pane a Příteli... ÓM... Strpte, prosím, tuto nehoráznost, již vás zraňuji. Obřad je skončen, obřadník pozpátku ustupuje a spěchá sušit.

A pak přichází zima a zásluhy léta přinesou své karmické plody. Blažený, kdo netrýznil zem, požehnaný, kdo nechával vše růst, ať se raduje, kdo přijímal odjinud vyháněné hosty, jeho odměna je stonásobná, jeho radosti tisíceré a nepopsatelné. Popíšme si tedy alespoň jednu z nich.

Právě jsem do velké skleněné konvice nalil vařící vodu na usušené bezové květy, ty tichounce vykřiknou a pak ožijí tím, jak naposledy rozkvetou a vydají vůni. Prstíky nejkřehčích krásěk z čínských románů nebyly tak jemné a průsvitné jako tyto lodyhy napité horkou vodou, barvy zlatavé, vůně nebeské, vůně léta. Léto v jediném doušku. Host létodárný nás navštívil, ač toho nejsme hodni. A to je zázrak.

Aleš Roleček

Sympatičtí atentátníci

Šestnáctého ledna roku 2006 se na rudých koberečích hotelu The Beverly Hilton sešlo na pětáctyřicet filmových celebrit upnutých do svátečních rouch. Pátého září roku 1972 se několik mužů v teplákových soupravách přehouplo přes dráty oddělující město Mnichov od olympijské vesničky. O třicet let později běhá po Palestině Hany Abu-Assad s velkou, těžko přenosnou kamerou. V roce 2006 má premiéru nový film Stevena Spielberga Mnichov. Šestnáctého ledna 2006 se Spielberg s Abu-Assadem potkávají v The Beverly Hilton. Ten večer probíhá slavnostní předání Zlatých glóbulů. Mnichov nominace nepromění, Paradise Now (Ráj hned teď) Abu-Assada získá cenu za nejlepší cizojazyčný film. Jazykem, kterým se ve filmu mluví, je arabština, a kromě ní bomby opásané kolem těla, pochyby, bezmoc a zatvrze-

ní. Film Paradise Now je příběhem dvou palestinských chlapců, kteří jsou vybráni, aby spáchali sebevražedný atentát. Divák, kterému je dáno poznat jejich předchozí každodenní život, a tedy se s nimi ztotožnit, se víc strachuje právě o ně než o případné izraelské oběti.

O filmu Paradise Now se přes jeho úspěch příliš nemluví. Jednou z reakcí je krátká zpráva z katolického věstníku Res Claritas, jenž se k filmu staví kriticky: „Cena byla udělena v den, kdy se v Netaniji odpálil palestinský sebevražedný útočník a vzal s sebou šest nevinných životů, nemluvě o počtu raněných. Film líčí přípravy dvou teroristů, vylíčených jako sympatičtí chlapci. Osudu obětí není věnována pozornost.“ Jerusalem Post napsal: „Paradise Now nepokrytě zlidštuje masové vrahy v očích nejširší veřejnosti. Ti, kdo

takovýto film zahrnují cenami, by měli zvážit, zda by volili stejně, kdyby obětí byl jejich národ nebo jejich rodiny.“ Podobně podrážděné byly reakce na Spielbergův Mnichov, pojednávající o pomstychtivém lovu izraelského Mossadu na vůdce palestinských teroristů. Izraelský diplomat v Los Angeles nazval tento film „povrchním, domýšlivým, se sporným poselstvím“.

Nehledě na to, že „povrchní“ a „sporné poselství“ jaksi nejdou dohromady, je důležité se pozastavit nad tím, proč je poslední slovní spojení vnímáno jako negativní. Nic pravdivějšího než „sporné poselství“ přece ani chtít nemůžeme. Sám život je sporný. Pokud by nebyl, izraelsko-palestinský konflikt by se rychle sám vyřešil, jeden názor by převážil a zvítězil silou svých argumentů ve většině myslí. Pokud si izra-

elský diplomat na tuto spornost stěžuje, jako by se přiznal k dětské ješitnosti a omezenému pohledu: „Jenom já mám pravdu!“ Stejně je na tom katolický věstník, argumentující skutečným útokem, odehrávajícím se v den premiéry. Pokud nechceme jednat stejně jako palestínští sebevraždni atentátníci a řešit spor vybitím druhé strany, musíme pochopit mentalitu takových lidí. Paradise Now není samozřejmě úplným psychologickým rozřešením hádanky, ale může napomoci přinejmenším právě tak, že vzbudí v lidech sympatie k atentátní-

kům, diváci na ně nebudou pohlížet jenom jako na chodící bomby, ale jako na zoufalé lidi s vlastním příběhem a toto usouvztažnění pak může pomoci v jednání s nimi. Není zvláštní, že si zrovna katolický zpravodaj stěžuje na film, snažící se o pochopení určitého druhu člověka? Není zásadou katolictví láska k bližnímu?

Může se zdát, že klademe na Izraelce příliš velké požadavky. Žijí pod neustálou hrozbou útoků a ještě mají ovládnout svůj hněv a vycházet Palestincům vstříc? Ano, protože něco podobného

chtějí oni po nich. Palestinci vyrůstají ve světě, kde je Izrael synonymem pro zlo. Odhlédneme od spekulací, nakolik má kdo pravdu, jisté je, že vystoupit ze systému myšlení, v kterém člověk vyrůstá a žije, je téměř nemožné. Chce-li to Izrael po Palestině – a, věru, není se co divit – musí jí nejprve podat pomocnou ruku.

Jana Luhanová

Zprávy z Ameriky: LAUNDROMAT

Kdo z vás ho v životě alespoň jednou musel použít? Naše české domácnosti téměř bez výjimky pračku mají, studenti většinou mají pračku na koleji a ti, kteří si ji nemohou dovolit, většinou perou u svých rodičů, přátel atd. Zkrátka používání Laundromatu je u nás spíše výjimkou.

Naopak zde v USA jsou tyto „prádelny“ využívány hojně a jsou k vidění téměř „na každém rohu“.

Tak se pomalu dostávám k tomu, že jsem byl nucen jedno z těchto míst navštívit a byla to opravdu zajímavá zkušenost. Tak se hezky ponořte do své fantazie a představte si jednu z chudších čtvrtí v „southern Miami“ (byl jsem na výletě na Floridě) někdy kolem nedělní půlnoci. Laundromat je uprostřed postaršího „mall“, kde ostatní obchody jsou zavřené nebo opuštěné. V okolí jsou ještě viditelné stopy po hurikánu Andrew (24. srpna 1992). Před samotnou prádelnou stojí několik „trucks“ a postavá dvacetiletá prostitutka s cigaretou. V jednom z aut sedí čtyři asi třicetiletí Mexičani a kouří marihuanu. Uvnitř je strašný vedro a je cítit směsice potu, pracího prášku a cigaret. Několik postarších Kubánců, kteří už dávno vyprali, sleduje telenovelu v malé televizi. Nejistě startuju pračku a rozhlížím se kolem sebe. Kromě mě jsou tam ještě dvě hezký dvacítky. Když se otočím, abych postavil velkou láhev Vanish na stůl, omylem rozleju asi dva litry po celé podlaze, a co je mnohem horší, na kalhoty mladého Mexičana, který právě vešel do dveří. Měří sice o stopu míň než já, ale je o dvě širší v ramenou. S omluvou na rtech se proto raději vytratím na druhou stranu prádelny ve snaze nalézt nějaký hadr a koště. Místo toho nalézám jen nefunkční pračky, sušičky a nechutně smradlavý starý záchod. Raději se tedy

vydám na nákup do nedalekého obchodu, jenž jako jediný ještě není zavřený. Přece jenom se mi nechce ztratit celých třicet minut, co pere pračka, s tím gentlemanem.

Po mém návratu se toho moc nezměnilo. Vanish stále rozlitý na podlaze, Kubánci přimknutý k televizi, jen mladý holky vystřídal jeden černocho, se kterým jsem se nakonec docela dobře zapovídal, a stará ženská se svojí bosou osmiletou dcerou, která při mém návratu zrovna falešně vyřvala

„That’s ma shit“, song, co poslouchala ve svém iPodu. Ostatní písničky, které jsem byl z jejich úst nucen poslouchat následující půlhodinku, byla směsice Britney Spears, Madonny a podobných skvostů.

Poté, co jsem naložil prádlo z pračky do sušičky, se znenadání před prádelnou objevila sportovní Corvette. Ze dveří vyskočil menší snědý třicátník ve sportovním oblečení, ze kterého se vyklubal majitel. Říkal, že se zrovna dostal domů před televizi a zjistil, že v jeho business je něco rozlitého. To jsem si poprvé všiml kamery u stropu v jednom rohu. Taky prý zhlédl, jak se to stalo – prý se docela nasmál. Místo toho, aby všechno nechal napravit mě, vytřel podlahu, řekl pár jokes a zase zmizel. Já už si jen složil své prádlo a vrátil se zpět na hotel. To místo mě inspirovalo...

Martin Dražan

The Eagle and the Child

Eagle and the Child – a seemingly strange coincidence for two different texts having such bizarre theme. Of course, all things have a reason to be... and so it is with this, too. Who knows how many people were approached by Rufer to create a story with this theme... to be sent to Slovakia later. Who know what was the story that won the contest like... But nevertheless, here are some of the contributions that sprang out in between the walls of a building in Prague, Liben, known as PORG.

A broken sound of horse hooves on pavement. A gentle swaying; up and down, from side to side.

Edgar von Alpoe is sitting on a carriage with his wife. The carriage is slowly making its way through the city. Where is he going, you ask? Let me see...the docks are that way, and the theater. Yes, that it is, the theater. Edgar von Alpoe is a man of culture. What? You want me to follow him? Of course, sir. What you say is already done, sir.

Von Alpoe's carriage is stopping in front of the theater. Just as I said, isn't it? Edgar is climbing down from the carriage and walking up the stairs to the entrance. Two men in black suits are greeting him and don't even bother checking his ticket – he is a regular. He is pausing under the grand stairway, joining a group of men in discussion. Hmm? It is the mayor and Julius von Steyr. No, I don't hear what they

are saying. Now von Alpoe's wife is joining them, and von Alpoe is taking her away. They are both leaving the group. Going to the cloakroom, I presume. Von Alpoe probably didn't want her to hear what they were talking about.

The two men that von Alpoe was talking to are going to sit down. Yes, we can go too. Von Alpoe will join us in a while, don't worry.

He is here, sir. Sitting a little to the left of us, chatting with his wife. The mayor and Julius von Steyr are on the main balcony. Wait, it looks like they are signaling something to a man on stage. But maybe I'm just imagining it.

Shh! The lights are out. The show is starting. Do you hear? Oh, it is the Eagle and the Child, by Emanuel Fynn. Two boys are entering the stage and dancing. One is starting to sing:

As the Eagle dances in the sun,
A child is playing – having fun.
Even through wisdom
and crafts of hand,
The child is forever tied to land.
But...
As the graceful angel of the skies,
In dreams even the child flies.

Three little girls are entering the stage now, forming a circle around the Child. And a loop to the left, circulating, loop to the right...oh, they made a mistake here. I know this play by heart. It's my favorite by Emanuel...the European is entering! And as he is doing so, the other children leave the stage. Now the Child is alone with the European. The man the mayor was waving at is playing the European. And now the European is opening his bag to give the Child candy...but wait! That isn't candy! It is a gun! Oh my lord! Down, sir! Are you alright?

That was certainly a loud shot. Are you sure you are alright? Let me peek out to see what is happening. My god! Von Alpoe is dead! People are running around, panicking. This evening is surely getting very interesting. Too bad you are blind and can't see a thing. What a pity. You would have liked the sight of this.

pH

Fritzovo poetické okénko

Revolucionářův sonet vládci slunce

Znaveni Sluncem jej proklínáme,
už nehřeje, teď spaluje,
na nebe čerta maluje
namísto mraků, které známe.

Ty, Slunce, zhyň, my děti Měsíce!
My zboříme i tvoje tradice!
Dotěrné jsou, Slunce, tvoje paprsky,
zato Luna, ta tváří se bratrsky...

Vždyť ty, Helie, bráníš našim snům,
to Měsíc přeje našincům,
těm idejím - náš hvězdný prach.

Slunce, odnášíme tě na marách,
a nevíme, Luno, tebe slavíce,
že bez Slunce není Měsíce...

V kalné louži
pulec krouží
hledá marně
po žábě touží

Žába zatím na suchu
svádí sestru ropuchu

Dvě oči

Dvě oči stačí
k cestě do prázdna
mít oči k pláči
měli by z tebe blázna

Tygr slz nemá
vždy se jen mračí
oka jsou němá
zuby mu stačí

„On se mi nelíbí,
já tygra nemám rád“
na čelo tě políbím
musím za pravdu ti dát

Oči stačí
Oči pláčí

Fritz

The Eagle and the Child

You are the only authority
I can not compete
For if I did
No one would read
My verse
My rhyme
My literary death it would be

After the benefactor's orders
I am compelled to write
Writhed pallid
A late night wraith
My awe
My dread
My fear as if a newbie boarder

Is noxiously grim and unearthly
I must not, I know,
Eke extended
On it shall go
My lay
My song
My poem that begins so dearthly

Failing to clatter to its matter
I seem as a dumb
Grub, invalid
Scribbler irksome
My fault
My lapse
Mea magna culpa, I shatter

Wane into the void under your ward
I most certainly failed
And am fated
To be hard ailed
My cry
My plea
My appeal to my adored lord

Please do not recall me from the quest
I, one of the best,
Most conceited,
Can beat the rest
My knack
My sleight
My quirk attests me, you are impressed

By me, I guess correctly as
I can sheerly see
You commended
Me, I foresee
My boom
My spree
My success bloomed extremely has

In my vision but I ken indeed
I must to it see
Be not splendid
Pro tempore
My heart
My sense
My flair tells me it is time to cede

Being witty and start the fable
I have got to draft
A piece wielded
By supreme craft
My sin
My crime
My debt shall be swept of the table

Of your tabula salebrosa
I shall erase it
Of your rugged
Memory's tablet
My tale
My yarn
My blind spot itself now draws a

Ttention but before getting to it
I love perceiving
You're offended
By my daring
My words
My style
My soi-disant English of do it

Yourself but now I give up really
I state it clearly
Bright and lucid
I shan't speak queerly
My eagle
My child
My ballad's end is at hand nearly

So there comes the topic you wanted
yourself
The theme I avoided I believe too long
Sad though I am your wish I failed to
fulfil
The topos was horrid say I ever will

The Eagle and Child is an olden blazon
Set on the crest of the Earl of Derby
The men of this title were many and
known
Serve they did well, whenever needed
they shone

The Eagle and Child was a pub in Oxford
Some eager to debate gathered there
weekly
These Aesops of 40's called themselves
Inklings
Since each was a writer they discussed
writing

The Eagle and Child then got illustrious
Still it is and for a long time it shall be
The wits of Lewis and Tolkien being
agreed
Supping their grace them we will forever
read

This was the work you wanted to have
I cease my scrabble
Get me rated
My gruesome squabble
My gabble
My babble
My hobbling end you see as a salve

*Matouš Turek
March, 2006*

Žabí olympiáda

Je pondělí 13. března, about tea time, a Rektorský salonek pražské Hnojárny praská ve švech. Je plný svoloče ve věku od dvanácti do osmnácti let, z nichž něco málo přes polovinu má to štěstí, že ukořistili místo na židli. Ostatní sedí na zemi, na okenním parapetu nebo jen tak postávají u zdi. Pozornost všech bez rozdílu věku nebo pozice je ale upřena jedním směrem: na staršího muže v obleku, který si potrášá rukou s pohlednou dívkou, která je kromě džínů celá v zeleném, včetně bot a tašky. Ano, uhodli jste, nacházíme se na krajském kole Žabí olympiády. Onen muž, ředitel soutěže, který si pro svou téměř dokonale kulatou pleš vysloužil přezdívku Heliport, právě gratuluje dívce v zeleném k vítězství v kategorii B2, která je určena pro žáby starší patnácti let, které se učí kvákat déle než tři roky.

Celá akce začala krátce po ránu. Poté, co se všechny žáby natříkrát zaregistrovaly, vyslechly si Heliportovo dlouhé a nudné přivítání, ozvláštňené jediné dokonale česky znějícím „bonžúr“, a přetrpěly i hudební produkci určenou na uvolnění atmosféry, tedy naprosto neharmonickou směsicí folkloru a country v podání kapely z místního Domu dětí a mládeže, rozdělily se do čtyř skupin podle věku a znalosti kvákání a každá skupina se odebrala na své působiště.

Hned se začalo kvákat jako o závod. Každého jedince čekalo několik disciplín kvákání před porotou složenou z tu-

zemských pseudožab a skutečných žab, včetně jedné žabí jeptišky. Nicméně nikdo nezahládl poslouchat více než jednu žabu najednou, a proto zatímco jedna žába kvákala před porotou, ostatní žáby měly spoustu času zakvákat si jen tak mezi sebou.

Jeden by nevěřil, kolik druhů žab skáče po světě. U okna sedí několik příponasraných, životem zhrzených metalistek, utlá sympatická blondýnka rozebírá s chlapcem, o kterém ani neví, jak se jmenuje, rozdíl mezi kickboxem a thaiboxem, a slepejš s šátkem „Marlboro adventure team“, který ještě před chvílí všem nabízel ze svého půlkilového balení piškoty, porýváva na exotickou krásku: „Hej, Alžíre, máte doma turecký hajzly?“

Po luxusním obědě, což byl pro nejednu starší žabu kromě zatažení školy jediný

důvod účasti na olympiádě, dokvákalo posledních pár soutěžících a poté realizační tým, řízený Heliportem, nasměroval všechny žáby zpět do rektorského salonku k vyhlášení výsledků. Čtyři vítězové jednotlivých kategorií se mohli těšit z věcných cen, bouřlivého potlesku a postupu do celostátního kola. Nikdo z nich se ale neradoval tak jako žabák v oranžové bundě, který po přečtení jedenadvacátého, tedy posledního místa své kategorie začal skákat do vzduchu a říčet radostí, že není poslední. Skončil dvacátý.

To je všechno. Finito, úplný konec. Žáby se narvaly do autobusu, opustily romantický kampus a na Kulaťáku se rozešly každá svým směrem: domů, na sportovní tréninky, na Žabí institut na hodinu; několik zvrhlíků dokonce do hospody.

Na samotnou olympiádu, která se nijak výrazně nelišila od ostatních školních soutěží, si kromě vítězů, jeptišky a Heliporta nejspíš za měsíc už nikdo ani nevzpomene. Ale všechno to kvákání okolo, celý den strávený s žábama, které člověk viděl poprvé a většinu z nich také naposled, bylo nezapomenutelné. A tak žáby všech zemí, spojte se, pějte společně žabí hymnu a radujte se, že tenkrát v tercii, když před vámi stálo to velké dilema, jste se rozhodly správně!!!

Matouš Glanc

Gute Ratschläge von Oktavanern an die jüngeren Mitschüler

- schreibt nicht ab, ihr betrügt nur euch selbst
- sucht euch eine beliebte Kneipe sobald ihr könnt und verbringt dort wenigstens die gleiche Zeit, wie in der Schule
- wenn ihr während der Geschichtestunde nichts machen wollt, fragt Herrn Arnot nach den fünfziger Jahren in der Tschechoslowakei
- putzt euch die Zähne abends und morgens und esst viel Obst und Gemüse
- befolgt eure Lehrer, manche aber nur in der Schule
- führt keine vulgären Reden
- geht nicht auf Koráb, dort ist es sehr gefährlich
- fängt mit dem Lernen zum Abitur rechtzeitig an
- raucht nicht auf der Toilette
- trinkt nicht Getränke, die durchsichtig sind, die sind ungesund und manchmal gefährlich
- nehmt euch immer ein Buch mit, ihr habt etwas zu tun und es sieht intellektuell aus
- kümmert euch um euren Peter

- der Fussball ist wichtiger als die Schule
- wenn die Stunde langweilig ist, macht, was ihr wollt
- mehr Streiche, mehr Erfolg
- die Lehrer wollen nicht das Wort „nein“, hören
- macht keine „Schmierblätter“, benutzt das Heft und das Lehrbuch
- seid ihr faul? Turnen mit Scheta ist ideal für euch
- wenn ihr etwas zerbricht, lauft weg!!!
- trinkt nicht zuviel auf dem Abiturball
- wenn ihr von dem Ball fahrt, schlaft nicht in der Straßenbahn, weil es eine gute Gelegenheit für Diebe ist
- wenn ihr den letzten Zug der U-Bahn schaffen wollt, sprecht nicht mit verwirrten Slowaken
- gießt mit grünen Gießkannen und beobachtet blaue Büros
- wechselt eure Glasschuhe
- schreibt während der Turnstunden ab
- betet zum Geist von Porg
- macht, was ihr wollt !!!!!

Die Schule und wir

Jetzt bin ich in unsere Klasse eingetreten und ich habe gesehen, wie die kalte scharfe Sonne durch rote und gelbe hängende Vorhänge an den hohen Fenstern scheint. Und plötzlich ist mir eingefallen, dass ich in einer ganz anderen Klasse vielleicht in ein paar Monaten sein werde, wo keine schönen Vorhänge hängen werden. Aber nicht nur Vorhänge, auch unsere Klasse, Atmosphäre ... kurz gesagt nichts von den acht Jahren. Ich bin mir langsam bewusst worden, dass ich mich danach vielleicht sehnen könnte.

In dieser Schule hatte ich beinahe acht

Jahre verbracht. Ich habe Millionen Stunden erlebt. Mathematik, Deutsch, Biologie, Geschichte ... schon ist es mir alles zusammengelassen. Ich erinnere mich an die Themen, die wir gelernt haben, aber ich weiß nicht, in welchen Fächern wir diese Themen gelernt. (Sicher, ich benutze gern Übertreibung.) Dieser Stand lässt uns unsere Kenntnisse verbinden, was, ich denke, am wichtigsten ist.

Ob unser hiesiger Aufenthalt nützlich war oder nicht, zeigen die Prüfungen auf die überfüllten Universitäten im Juli. Es ist zu spät zu diskutieren, was anders sein

könnte, es ist zu spät etwas zu wechseln. Ich weiß nicht – ich kann es noch nicht wissen an was ich mich von der Schule erinnern werde. Manche von uns werden Unternehmer, Ärzte und Juristen sein, wir werden fünfzig, dick sein und Probleme mit der Familie jeden Tag lösen. Wo wird ein Platz für unser altes Gymnasium sein? Werden wir uns an etwas von diesen Jahren erinnern? Ich denke, wenn wir uns nur an die Vorhänge erinnern würden, es würde immer viel sein.

Jitka

Překladatelská soutěž PORGazeenu

Gramatika není jen naukou o správné stavbě slovních tvarů a vět. Může se stát i materiálem pro hru s jazykem, dokonce i pro poezii. Tam má možná větší význam než smysl pro správnost jazyka smysl pro jeho ozvláštňení. Řadu básníků upoutaly podivně kostrbaté formulace v jazykových učebnicích a konverzačních příručkách. Ionesco takovým jazykem dokonce napsal celou divadelní hru.

Ze zvláštní jazykové atmosféry takových příruček vytěžil svou báseň Praktische Anleitung... také Ivan Wernisch. Český zní trochu nepřírodně, ale to je hlavně tím, že pod ní cítíme strukturu jiného jazyka. Název napovídá, že němčiny. Zkusíme ji do němčiny vrátit překladem.

Původní jazyková příručka, kterou se Wernisch inspiroval, je zřejmě dost stará, možná sto let, a oba jazyky se za tu dobu samostatně vyvíjely.

Zpětný překlad nám ukáže, jakým způsobem. Třeba bude mít i německá verze archaický půvab, jako česká předloha.

Báseň Der Griff odkazuje k zvláštní dějinné tendenci, která už dobré půlstoletí není živá. K německému Drang nach Osten, ke snu o Mitteleurope. Evropské koloniální říše se rozšiřovaly v zámoří, Rakousko-Uhersko a Německo měly zájem o východní Evropu. Wernischova báseň je napsaná německy, aby vynikla poslední věta. Ta ukazuje, jaký jazyk je doma v terénu, kde probíhá jakýsi vojenský rituál v němčině.

Čeští vojáci byli také až do 1. světové války vycvičení naslouchat německým povelům. Čeština tuto koloniální zkušenost nemá.

Překladem si můžeme ověřit, do jaké míry ji vůbec dokáže vyjádřit.

Svá překladatelská řešení dávejte profesorce Janě Šlajchrtové (osobně, nebo e-mailem: slajchrtova@porg.cz) do 9. června 2006. Výhra vás nemine!

Ivan Wernisch

Praktische Anleitung zur gründlichen Erlernung der Sprache

1.
Jak se má milý váš pan bratr
On jest vždycky vesel,
Mluví německy,
Jeho hlas je mužný a liboznělý

2.
Zrádče! ty musíš oběšen býti
Kam jedeš s koněm?
Co děláš s ohněm?
Kam jdeš s pláštěm?

Jak hezky rovné a dlouhé jest toto stro-
mořadí!
Jak pozdržení to přerokozné jest!

3.
Můj otec narodil se v Polsku a já v Če-
chách
Dědeček dostal křeč do prstu

4.
Vy jste byl na křtu své synovkyně?
Ve všech klecích máme ptáky

Kolik že to máte košil?

5.
Matka přišla s ručnicí do mého pokojíku,
A dlouhá rozmluva se počala³⁾
Proč jsi svou životní dráhu změnil?

6. V té jeskyni jest mnoho krve
Každý člověk má nesmrtnou duši

*) *Užitek dobrých básní jest velký. Postav židli u postele, a zouvák dej pod postel. Po práci vyprovodíme naši přítelkyni až na silnici. Řekni hospodyni, aby nám dobrou večeři připravila. Chlapci padla čepice do studně. Hodiny na kostelní věži nejdou dobře. Či jsou to korouhve? Přines mi sklenici vody. Již jsem ve všech světnicích byl. Stráž stojí na hranicích. Co děláš s těmi koulemi? Byls již v Paříži?*

Der Griff

Aus grossem Liederbuch

So wie es bei uns geschah,
Wird es bei euch auch geschehen

Eines Tages hiess es auf dem Kasernenhof
Im Halbkreis herumkommen!

Ein Gefreiter stand
Im Mittelpunkt einer gläubig staunenden
Menge aufgebaut
Und zeigte den Griff

Knall – peng
Sass die Knarre auf der Schulter

Alle Männer erhoben die Stimme zum
Festgesang
Und Gerassel der Klappern erscholl

(Wokoło ciagnęły sie lasy Litewskie)

